

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

**Radosnego i szczęśliwego Nowego Roku. Z marzeniami,
o które warto walczyć. Z radościami, którymi warto się dzielić.
Z przyjaciółmi, z którymi warto być. Z nadzieją, bez której nie da się żyć.**

Nowy rok z nowymi cenami

WYDARZENIE: Od 1 stycznia wzrośnie w Republice Czeskiej podatek VAT. Co prawda nieznacznie, lecz niestety nie będzie on jedynym czynnikiem, który spowoduje, że nasze portfele znów szybciej będą się opróżniały.

Podstawowa stawka VAT wzrośnie od 1 stycznia z 20 do 21 proc., niższa z 14 do 15 proc. To mniej drastyczna zmiana niż ta, która zaczęła obowiązywać w bieżącym roku (wzrost niższej stawki z 10 do 14 proc.), ale odczujemy ją w cenach towarów i usług. Ceny wzrosną też z innych powodów.

Z cennika na przyszły rok, który opublikowały Północnomorawskie Wodociągi i Kanalizacja, wynika, że cena metra sześciennego dostarczonej wody oraz odprowadzonych ścieków wzrośnie w sumie o prawie 4 korony, tymczasem sam wzrost podatku VAT oznaczałby zmianę tylko o 60 halerzy. Kierownictwo spółki uzasadnia tę dysproporcję wyższymi cenami surowej wody, energii i innych usług. Podobnie jest w przypadku ciepłowni, które ogrzewają mieszkania w blokach. – Dla Hawierzowa i Karwiny ceny bez VAT wzrosną o ok. 2 proc., do tego dojdzie podwyższona stawka podatku VAT – powiedział naszej gazecie rzecznik ciepłowni Dalkia, Milan Wagner. Wzrosną też – nie tylko z powodu wyższej stawki podatku – ceny energii elektrycznej.

Wiadomo, że podrożeje transport. Poszczególne miasta już ogłosiły podwyżki cen biletów komunikacji miejskiej, a Koleje Czeskie wprowadziły wyższe ceny biletów już w grudniu, wraz z wejściem w życie nowych rozkładów jazdy. Na tym nie koniec. – Te podwyżki były reakcją na wyższe koszty, które ponosimy. W nowym roku będą zmiany wywołane przez podwyżkę VAT. Ale nie wprowadzimy ich od razu w styczniu, lecz z mniej więcej trzymiesięcznym opóźnieniem – dowiedzieliśmy się od rzecznika Kolei Czeskich, Petra Štáhlavskiego.

Wielką niewiadomą są podwyżki

Fot. MAREK SANTARIUS

Wielką niewiadomą są podwyżki cen podstawowych towarów, typu żywność czy drogeria.

cen podstawowych towarów, typu żywność czy drogeria. O wpływ zmian stawki VAT na ten segment rynku spytaliśmy kierowniczkę wydziału analiz Czeskiego Urzędu Statystycznego, Drahomírę Dubską. – W poprzednich latach podwyżki VAT znane były z wyprzedzeniem. Wtedy handlowcy już pod koniec roku stopniowo podnosili ceny, by po wprowadzeniu nowej stawki mogli się chwalić, że u nich towar nie podrożał. Teraz do końca nie było pewne, jaka stawka VAT będzie obowiązywała i tej wcześniejszej podwyżki, moim zdaniem, nie było. Dlatego trudno powiedzieć, jak to będzie wyglądało na początku roku. Druga sprawa to fakt, że w Republice Czeskiej jest duża konkurencja supermarketów, co powoduje, że starają się utrzymać niskie ceny. Dlatego też

wzrost cen konsumenckich był u nas wciąż stosunkowo niski, porównując na przykład ze Słowacją – powiedziała Dubská.

W nowym roku wzrośnie nie tylko VAT, ale też podatek od dochodu. Większość podatników nie musi się jednak obawiać zmian. Tak zwany podatek solidarnościowy dotyczy osób, których roczny dochód przekroczy 1 242 432 korony (a więc ok. 105,5 tys. miesięcznie). Z kwoty, która jest wyższa od tego limitu, zapłacą dodatkowo 7 proc. podatku. Niekorzystną zmianą dla pracujących emerytów będzie zniesienie podstawowej ulgi na podatnika, co oznacza, że zapłacą podatek również z rocznej kwoty 24 840 koron, która u innych osób nie podlega opodatkowaniu.

Wraz z nowym rokiem startuje

również reforma emerytalna, łącznie z tak zwanym drugim filarem. Pracownik, który zdecyduje się wziąć w nim udział, musi sam zawrzeć umowę z wybranym przez siebie funduszem emerytalnym i pisemnie powiadomić o tym pracodawcę. Ten postara się, by część składki na ubezpieczenie społeczne (3 proc.) szła na indywidualne konto pracownika w prywatnym funduszu emerytalnym. Sam pracownik musi dołożyć 2 proc. z wynagrodzenia. Osoby powyżej 35. roku życia mają czas na podjęcie decyzji do 30 czerwca 2013 roku, ludzie młodszy do końca roku, w których skończą 35 lat. Kalkulator, który podpowie nam, dla kogo udział w drugim filarze jest korzystny, znajdziemy na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych.

DANUTA CHLUP

Kilka spraw od redakcji

Przypominamy, że wraz z 2013 rokiem zmieniają się ceny „Głosu Ludu”. Wtorkowy i czwartkowy numer (8 stron) będą kosztowały 7 koron, sobotni (12 stron) 11 koron, a świąteczny (16 stron) 15 koron. Prenumerata roczna to wydatek rządu 1280 koron. Podwyżka, pierwsza od wielu lat, została podyktowana względami ekonomicznymi.

Do końca roku trwa konkurs „Prenumerata ma dużą wagę”. Jego stawką są trzy weekendowe pobyty dla rodzin w nowo otwartym pensjonacie „Rzeczaczek” w Łomnej Dolnej, nowoczesny tablet oraz smartfon. Wystarczy do poniedziałku zaprenumerować naszą gazetę – formularz jest dostępny na naszej stronie internetowej: www.glosludu.cz oraz odpowiedzieć na pytanie: **Ile ważą wszystkie numery „Głosu Ludu” z 1995 roku oprawione w grubą okładkę?**

W poniedziałek redakcja będzie nieczynna. Zapraszamy w środę.

POGODA

sobota
niedziela

dzień: 2 do 6 °C
noc: -3 do -7 °C
wiatr: 3-7 m/s

poniedziałek
wtorek

dzień: 1 do 5 °C
noc: 2 do -2 °C
wiatr: 2-6 m/s

REKLAMA

VITALITY Slezsko, s.r.o.
kompleks sportowy dla małych i dużych

NOWE KRĘGLE W WĘDRYNI JUŻ OTWARTE

Brunswick

Świetna zabawa dla całej rodziny! Tory specjalnie dostosowane dla dzieci. Wykorzystaj swoje BENE-FITY.

tel.: 558 333 811 | www.vitalityslezsko.cz

TRISIA, a.s., Trzinec i „Za kulturní Třinecko, o.s.”

NOWA OFERTA KURSÓW Na rok 2013

Kursy fachowe Kursy ruchowe

Kursy językowe AŚ i Szkoła Jazdy Kursy tańca

tel.: 724 155 787 : www.trisia.cz : f : Wykorzystaj BENE-FIT

Zareklamuj się w „GŁOSIE LUDU”! Tel. 775 700 896

W tym roku próbowałem...
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

KRÓTKO

INWESTYCJE Z REZERWY

OLBRACHCICE (sch) – Gmina wyda w przyszłym roku 11,6 mln koron na inwestycje. Tyle przewidyje budżet, który samorząd zdążył uchwalić jeszcze przed świętami. Ponad połowę środków przeznaczono na docieplenie budynków – biblioteki gminnej, domu opieki społecznej oraz mieszkań na osiedlu. 2,2 mln koron kosztować będzie dobudowanie zaplecza socjalnego w remizie strażackiej, milion pochłonie remont dróg oraz tyle samo sieć kanalizacyjna. Olbrachcice będą w przyszłym roku gospodarować 57 mln koron. Przewidywane dochody nie wystarczą jednak na pokrycie planowanych wydatków. Dlatego gmina sięgnie po część pieniędzy z ubiegłorocznej rezerwy.

KOLEJNE OFIARY

POLSKA (kor) – Około dziesięciu osób zmarło podczas świąt Bożego Narodzenia w Polsce z powodu zatrucia alkoholem metylowym. Takie przypadki odnotowano w Gnieźnie, Gołkowicach oraz Stargardzie Szczecińskim. Policja podejrzewa, że trefny trunk mógł pochodzić z gorzelnii w Republice Czeskiej. Na razie jednak nie podano szczegółów śledztwa. Przypomnijmy, że w samej RC od września po wypiciu alkoholu z alkoholem metylowym zmarło już ponad 30 osób.

APEL DO KIEROWCÓW

WĘDRYŃIA (kor) – Władze wioski apelują do kierowców, żeby zimą nie parkowali swoich samochodów wzdłuż gminnych dróg. Powód jest prosty: obok aut może być trudno przejechać pługom usuwającym śnieg.

CMENTARZE POD OPIEKĄ KOŚCIOŁA

TRZYŃNIEC (maki) – Od 1 stycznia 2013 roku dojdzie do rozliczenia z tytułu prawa własnościowego do cmentarzy pomiędzy Miastem i Śląskim Kościołem Ewangelickim Augsburgskiego Wyznania. SKEAW w Trzyńcu będzie sprawował opiekę nad cmentarzami w Trzyńcu-Podlesiu (wschodnia, ewangelicka część cmentarza), w Trzyńcu-Lyżbicach i Lesznej Górnej. Wszystkie sprawy związane z wynajmem miejsca na cmentarzu oraz z pogrzebem należy od 1 stycznia załatwiać w Centrum Zborowym Hutnik w Trzyńcu.

SPROSTOWANIE

W artykule Stanisława Zahradnika „Z wiarą w lepsze jutro...” pojawił się błąd w podpisie pod zdjęciem. Chodzi oczywiście o Tadeusza Siwka, a nie jak napisaliśmy – Henryka Jasiczka.

Przepraszamy.

Protestują przeciwko zburzeniu willi

Jak już pisaliśmy, jeden z bogumińskich zabytków, tzw. Willa Hořínów w Skrzeczoniu, może zostać zburzony. Władze miasta, jak również przedstawiciele firmy Rockwool, która zakupiła obiekt, obawiają się, że budynek mogliby zająć bezdomni. – Dlatego wolimy ten obiekt zburzyć – mówi przedstawiciel firmy Rockwool.

To się jednak nie podoba mieszkańcom Bogumina-Skrzeczoniu. Jeszcze przed świętami powstały nawet dwie listy petycyjne, którymi skrzeczonianie protestują przeciwko planom zburzenia obiektu. Petycje krążą wśród nich zarówno w formie pisemnej, jak i internetowej. W ciągu kilku grudniowych dni podpisało je około dwustu osób.

– Jest to zabytek, ważny obiekt historyczny, który świadczy o tym, jak żyło się u nas na początku XX wieku. Jeśli zostanie zburzony, na ciele miasta powstanie blizna, której nigdy nie ulecymy – czytamy w petycji.

Wśród sygnatariuszy petycji znalazł się znany bogumiński muzyk i animator kultury, Ota Maňák. – Jeżeli władze miasta zburzą ten zabytek kultury, przestanę wierzyć w ludzki rozum. Władze miasta chcą zburzyć budynek, który jest nie tylko zabytkiem kultury materialnej, ale także duchowej – podkreśla Ota Maňák. – Poprzez burzenie takich domów dajemy naprawdę dobry przykład najmłodszej generacji – mówi z ironią. Ludzie walczący o zachowanie Willi Hořín-

Willa Hořínów w Skrzeczoniu.

nów, walcząc o jej uratowanie, wysłali już listy do czeskiego resortu kultury oraz Urzędu Ochrony Zabytków w Ostrawie. – Wspólnie z byłą właścicielką obiektu, panią Hořínová, mamy nadzieję, że ten piękny budynek uda nam się uratować – dodają autorzy petycji.

(kor)

Ćwiczenia prowadzą do szczęścia

Oddział fizjoterapii szpitala w Czeskim Cieszynie specjalizuje się w ćwiczeniach według metody opracowanej przez Ludmilę Mojžišovou. Zestaw ćwiczeń, które od lat pomagają wielu kobietom zająć w ciąży, sprawdził się również nad Olzą. Dzięki nim już 42 kobiety stały się matkami. – Pomyślność leczenia niepłodności u kobiet, spowodowanej przez zaburzenia w funkcji mięśni, w naszym szpitalu

wynosi prawie 50 procent i jest wyższa od oficjalnego odsetka pomyślności leczenia metodą Mojžišovej, wynoszącego 33 proc. – poinformowała fizjoterapeutka Ludmila Novotná.

Ćwiczenia polegają na rozluźnieniu mięśni dna miednicy. – Mięśnie dna miednicy są m.in. oparciem dla żeńskich narządów płciowych. Kiedy te mięśnie są zbyt napięte, napięcie to przenosi się również na narządy

rozdrodzce – wyjaśniła fizjoterapeutka. Zbyt duże napięcie miednicy i całego kręgosłupa i wynikające z niego słabsze przekrwienie może być jedną z przyczyn niepłodności.

Ćwiczenia w czeskokocieszyńskim szpitalu pomogły uszczęśliwić 32-letnią Zuzanę z Ropic. Dzięki nim tegoroczne święta Bożego Narodzenia spędzała już razem z córeczką Vaneską. Młoda matka przyznaje, że od

kilku lat starali się z mężem o dziecko. Przeszli kilka bezskutecznych prób zapłodnienia in vitro. Pomogła dopiero metoda Mojžišovej. Po dziesięciu miesiącach ćwiczeń w czeskokocieszyńskim szpitalu pani Zuzana zaszła w ciążę.

Ćwiczenia Ludmili Mojžišovej pomagają nie tylko kobietom pragnącym potomstwa, ale też osobom cierpiącym na bóle kręgosłupa. (dc)

Nowe projekty

Sporo nowych projektów inwestycyjnych szykują na rok 2013 władze Jabłonkowa. Najważniejszym będzie zagospodarowanie budynku Szkoły Specjalnej, której uczniowie przed kilku laty zaczęli, w ramach nowego programu „integracyjnego” czeskiego resortu szkolnictwa, uczęszczać do czeskiej lub polskiej podstawówki. – Obecnie do budynku tej placówki zamierzamy przeprowadzić Bibliotekę Miejską, mieszczącą się dotychczas w obiekcie miejskiej polikliniki, a także Podstawową Szkołę Artystyczną, która teraz ma siedzibę w budynku byłej polskiej „ludówki”. To może

przynieść znaczne efekty finansowe, bo zaoszczędzimy za wynajem tych lokali lub opalaniu obiektów – wyjaśnia wiceburmistrz Petr Gawlas.

Władze miasta zamierzają także rozpocząć remont boiska Spartaka Jabłonek w dzielnicy Biała. – Już dwa razy ubiegaliśmy się o dotację na to przedsięwzięcie. W nowym roku mogłoby nas wspomóc dotacją Ministerstwo Szkolnictwa, Młodzieży i Kultury Fizycznej. Mamy przygotowaną całą dokumentację projektową. Liczymy na wsparcie w wysokości około 10 mln koron – opowiada wiceburmistrz. (kor)

Gulasz dla bezdomnych

Około trzydziestki bezdomnych z Czeskiego Cieszyna zjawiało się w Wigilię Bożego Narodzenia na Rynku Armii Czechosłowackiej. Organizacja humanitarna Adra oraz przedstawiciele Kościoła Adwentystów Siódmego Dnia (z pomocą Urzędu Miasta) przygotowali dla nich solidny gulasz z chlebem.

Miejscowym bezdomnym gulasz bardzo smakował, wielu z nich zjawiało się pod kioskiem z talerzem jeszcze raz. – Takiej uczyty nie mamy na co dzień – podkreślał jeden z nich.

Jeden z szefów czeskokocieszyńskiej Adry, Stanislav Staněk, mówi, że w czeskiej części Cieszyna żyje około czterdziestu bezdomnych.

– Na rynku pojawiają się jednak nie tylko bezdomni z naszego miasta, obywatele Republiki Czeskiej, ale też Polscy lub Słowaccy. Ludzie bez dachu nad głową mają dobry system informacyjny. Wystarczy informacja o tym, że jest taka akcja, a przyjeżdżają na gulasz nawet ludzie z daleka – śmieje się Staněk.

Gulasz dla bezdomnych wolontariusze z Adry i Kościoła Adwentystów ugotowali już po raz czwarty. – W pierwszych latach bezdomnych było mało. Może nam nie ufali. W tym roku jest ich sporo – mówi członek Adry. – Mamy w sumie około 70 porcji gulaszu. Miejmy nadzieję, że wydamy wszystkie – podkreśla. (kor)

Węzeł przejezdny

Koniec komplikacji na drodze łączącej centrum Ostrawy z Porubą. Tuż przed świętami oddano do użytku Mosty Swinowskie, jeden z najważniejszych węzłów komunikacyjnych Ostrawy. Na razie na próbę. Zakończyły się prace związane z modernizacją mostów oraz budową nowego terminalu komunikacji miejskiej. Dwa klasyczne skrzyżowania – obok dworca kolejowego oraz koło sklepu „Hornbach” – przebudowano na rondo, wyremontowano dochodzące do mostów drogi. Nowy terminal komunikacji miejskiej to nowoczesny

obiekt, składający się z wieży północnej i południowej. Został wyposażony w ruchome schody oraz windy.

– Mam nadzieję, że podróżni docenią nasze starania dotyczące podwyższenia komfortu przejazdów, choć prace związane były z długotrwałym wyłączeniem Mostów Swinowskich z ruchu – powiedział podczas uroczystego otwarcia hetman województwa morawsko-śląskiego, Miroslav Novák. Cała inwestycja pochłonęła przeszło 400 mln koron, część pokryły dotacje unijne, resztę województwo i miasto Ostrawa. (dc)

Nowy terminal komunikacji miejskiej w Ostrawie-Swinowice.

Cieszyński Jezusek z drugiego piętra i z piwnicy (cz. 3)

Leopold otworzył oczy i lekko miął mięciutkie białe pościegi. To nie był sen. Oskar jeszcze spał. Pewnie musiał wczoraj być niezmiernie zmęczony. W pokoju był niesamowity bałagan. Na ziemi były pootwierane bagaże, na fotelach porzucane ubrania i buty, na stole jakieś świstki papierów. No właśnie. Świstek papieru. Leopold wpadł w panikę. „Oskar wstawaj!!! Wstawaj”. „Co się dzieje? Która godzina”, zapytał ospałym i lekko zaniepokojonym głosem Oskar. „Jest strasznie późno a ja muszę kupić te buciki dla Kopciuszka. Znaczą się od Kopciuszka dla Oli”. Obaj teraz siedzieli na swych łóżkach i rozglądali się wokół. Leopold wstał i zaczął się ubierać. Było widać, że z trudem opanowuje ból. „Ojczy, nie przestajesz mnie zaskakiwać. Jakie buty, jaki kopciuch i jaka Jola?”. „Żadna Jola, tylko Ola. A co do imion, to w piątek tuliła mnie Iza. Ola pisze listy do Jezuska, bo potrzeba jej złotych butów a jej brat gryzie kredki”.

Oskar pomyślał, że to jasne, że ojca wywalili z pracy, skoro ma namieszane w głowie. Poczł ogromny żal i przerażenie, że ojciec może poważnie chorować i nie będzie za chwilę pamiętał, gdzie jest i kim jest on sam. Być może potrzeba mu specjalnych lekarstw. Przypomniał sobie powiedzenie, że najpierw rodzice troszczą się o dzieci, a potem dzieci o rodziców. Nic nie mówił, tylko patrzył na ojca, który zakładał czyste skarpety z jego bagażu.

„Co się na mnie tak gapisz?” spytał Leopold. „Martwię się o ciebie tato. Tak trochę płaczesz piąte przez dziesiąte”. Leopold z jedną skarpetą w ręce usiadł obok syna, objął go wokół ramion i rozbawionym głosem powiedział. „Nie bój się synu, nie oszalałem”. Następnie opowiedział mu szczegółowo wydarzenia ostatnich dwu dni. Oskar wstał, otworzył portfel, wyjął kilka banknotów i podał je swemu ojcu. „Jak już kupujesz mu kredki, kup jeszcze duże białe kartki i zeszyty do kolorowania. A Kopciuszek potrzebuje muzyki, żeby w tych butach mógł zatańczyć”. Leopold poczuł ogromną satysfakcję, widząc solidny charakter swego syna, którego nie zламаł błysk Ameryki i potrafił docenić wartość pieniędzy. „Muszę iść, by się wyrobić. Bój się, że ktoś inny kupi te buty i co ja wtedy dam tej Oli? Muszę się też poszukać przy wejściu obok, żeby stwierdzić, gdzie ona mieszka”. „Ja też mam trochę załatwiania, więc zobaczymy się później. Proszę cię, obiecaj mi, że zjesz coś ciepłego. Kolać załatwię ja” – odparł Oskar. Leopold szybko skończył ubieranie i zniknął. Był bardzo szczęśliwy, że nie będzie sam. Poszedł do sklepu zabawkowego, kupił mnóstwo papieru i kredek dla najmniejszych, a przy kasie poprosił o świąteczne zapakowanie. W sklepie z butami było zabawnie, bo sprzedawczynie pytała o numer. Leopold chciał ten najmniejszy. Sprzedawczynie zaproponowała możliwość wymiany, jeśli buty będą zbyt małe lub zbyt duże, ale Leopold się uśmiechnął i powie-

dział, że to są buty z bajki i w dodatku od Jezuska, więc rozmiar nie jest tak ważny. „Aha, no to trzeba było od razu gadać. Czy włożyć do świątecznego pudełka”. Sprzedawczynie miała przepiękny uśmiech. Leopold znów poczuł ciepło na piersiach. Kiwnął głową na tak, po czym postanowił złożyć jej komplement. „Ma pani wyjątkowo ciepły uśmiech. Jak będę potrzebował nowych butów, przyjdę do pani”. Sprzedawczynie uśmiechnęła się raz jeszcze i wzajemnie poży-

ków. Zaczynał czuć głód. Zapomniał zjeść obiad, jak obiecał Oskarowi. Trudno. Nie przyzna się, bo Oskar by się pogniewał. Z jego myśli wyrwał go głos kobiety, która wchodziła do strzeżonego wejścia z małym, chyba dwuletnim bobasem, któremu tłumaczyła, że sopli się nie liże i nie rozgryza, że tam pełno brudu, ale nie wydawało się, żeby cokolwiek z tego docierało do malucha. Za kilka minut za kobietą wszedł mężczyzna i mała dziewczynka w bardzo cieka-

i zabrał ojca na miasto, by coś zjeść. Tego wieczoru rozmawiali o wielu poważnych sprawach, o dobrych i złych decyzjach, o udanych i tych nieszczęśliwych stosunkach międzyludzkich, o planach na przyszłość, o marzeniach. Leopold był ogromnie pocieszony faktem, iż Oskar przywoził już sobie połowę swych rzeczy, bo w marcu ma zamiar przeprowadzić się na stałe z powrotem. Podobno nawet Stany Zjednoczone już nie to samo, co dawniej. Zbyt wielu ludzi ma broń i nie czuje się tam człowiek bezpiecznie. Po drugiej butelce wina wracali do hotelu w dobrych humorach, dyskutując nad różnicami pomiędzy dziewczynami, które spotyka się na ulicy w Cieszynie i na ulicy w Nowym Yorku. Podobno nie ma żadnej. Dwie kobiety, które wydawały się Oskarowi interesujące, inteligentne i piękne pochodziły z Zaolzia. Śmiali się do upadłego. Zasnęli bardzo szybko.

Nazajutrz ponownie obudził się pierwszy Leopold. Nie mógł się doczekać chwili, kiedy będzie mógł Oli wręczyć jej buty. Spoglądał też na śpiącego Oskara i nie dowierzał. Wstał i poszedł do łazienki, gdzie ponad godzinę brał gorącą kąpiel. Poprzez uchylone drzwi łazienki usłyszał głos Oskara: „Ojciec żyjesz albo utonąłeś?”. „Myślałem, że już jestem w niebie, ale się pomyliłem, bo anioły nie mają tak zachrypniętego głosu po wczorajszym winie”. Oskar rzucił w drzwi od łazienki butem, a Leopold serdecznie się roześmiał. „Zaczekaj” – pomyślał Oskar. – Zobaczymy, jak będziesz zdumiony, kiedy zobaczysz pod choinką w swoim mieszkaniu szczeniaka, którego ci załatwiłem. Chciał, żeby jego tata miał o kogo się troszczyć. To dodaje człowiekowi motywacji.

Po porannej gorącej kawie posprzątał pokój i wyszli spacerem na cmentarz, by zapalić świece na grobie matki i żony. Leopold chciał nad grobem coś powiedzieć, ale znowu ścisnęło mu gardło i tylko głęboko westchnął. Wrócili do hotelu, ponownie napili się kawy, włączyli telewizję, żeby posłuchać kolęd i chwilę siedzieli cicho. Leopold myślał o wszystkich bezdomnych i tych, którym święta kojarzą się z czymś smutnym. Wspomniał też o Haiti. Oskar myślał o ludziach, których zostawił w Stanach, o swoim powrocie i o ojcu, którego zastał na marginesie społeczeństwa. Leopold popatrzył na zegar i powiedział: „Chcę iść do Oli z pierwszą gwiazdą na niebie. Pójdiesz ze mną?” Oskar przytaknął: „Jasne że tak. Ktoś cię musi pilnować. Nie było mnie przez chwilę i znalazłem cię w piwnicy”. Leopold bardzo dobrze zrozumiał, co Oskar chciał przez to powiedzieć. Nie może już być sam. W telewizji nadawali teraz „Wśród nocnej ciszy”, ale Oskar wyłączył guzik, pozbierali prezenty dla dzieci i wyszli z pokoju.

Przed wejściem do bloku, gdzie mieszkała Ola, Oskar podał Leopoldowi paczkę i powiedział: „Powodzenia stary. Zaczekam za rogiem”. „Kto u ciebie jest stary?” – zapytał ojciec, ale Oskar już był daleko i wędrował

w stronę miasta. Leopold nabrał tchu i nacisnął dzwonek. „Słucham” – odezwał się kobiecy głos. „O ile nie pomyliłem dzwonek, to przynoszę prezent dla małej Oli i jej małego brata, który rozgryza kredki”. Leopold był z siebie dumny. Na drugim końcu zapadła cisza. Po chwili odezwał się męski głos: „Kto tam?” Leopold powtórzył. „O ile nie pomyliłem dzwonek, to przynoszę prezent dla małej Oli i jej małego brata, który rozgryza kredki”. „Proszę wejść”. Leopold poprawił szalik, żeby wyglądał schludnie i powoli szedł na czwarte piętro. W drzwiach stała cała czwórka. Kobieta najwyraźniej jeszcze coś gotowała, bo trzymała warząchwę, a mały chłopczyk musiał próbować ciasteczek lub czekoladki, bo był cały brązowy wokół buzi. Ola stała oparta o nogi taty, ale wpatrywała się w twarz nowego gościa. „Dobry wieczór” – rozpoczął Leopold. „Czy nazywasz się Ola?” Dziewczynka skinęła głową, a jej złote kucyki się rozhuśtały. „Droga Olu. Otrzymałem twój list i oto są rzeczy, które należą się tobie i twemu bratu w prezencie. Wam wszystkim życzę błogosławionych świąt”. Trudno powiedzieć, kto był bardziej zdumiony. Rodzice czy dzieci. Leopold już chciał się pożegnać, kiedy mała Ola zapytała: „Obciąłeś włosy?” Leopold zaniemówił. Nie spodziewał się takiego pytania. Rodzice popatrzyli z jeszcze większym zdumieniem na swoją córkę. „Na wszystkich obrazkach masz długie włosy”. Rodzice ryknęli śmiechem a Leopold też zrozumiał, że jak na Jezuska nie wygląda wystarczająco reprezentacyjnie. „Wiesz, obrazki są stare a ja muszę podać za modą. Teraz też muszę już iść. Do widzenia”. Tata i mama Oli wyciągnęli ręce na pożegnanie. „Nie bardzo rozumiemy, ale dziękujemy”. Kiedy Leopold wyszedł na ulicę, Ola w otwartym oknie machała nad głową złotymi butami i krzyczała: „Dziękuję! Są piękne. A Kopciuszkowi nie będzie zimno w nóżki”. Leopold pomachał jej ręką. „Ja też byłam grzeczna” – wołała roześmiana kobieta. Leopold krzyknął: „Wierzę, ale nie napisałaś listu”. Za kobietą pojawił się mężczyzna i zapytał: „Kim pan jest?” „Cieszyńskim Jezusem z drugiego piętra i z piwnicy” – odparł Leopold.

Oskar czekał za rogiem. „Jak ci poszło?” „Fajnie. Zapuszczam długie włosy”.

EWA FURTEK

Fot. MAREK SANTARIUS

czyli sobie wesołych świąt. Leopold pomyślał, że te jego już się zaczęły. Później odniósł prezenty do hotelu, ale Oskara nie zastał. Położył się w ubraniu na łóżko, żeby przez kilka minut odsapnąć, po czym ponownie poszedł na miasto. Kupił świece, opłatki, małą choinkę na stół i kilka prezentów dla Oskara. Potem kupił dziesięć woskowych poduszeczek do kieszeni na ogrzew rąk, które trzymały ciepło nawet kilka godzin i zaniósł je tam, dokąd miał pójść na wieczerzę wigilijną, do klasztoru po polskiej stronie miasta. Tam zadzwonił pod drzwiami, podarował, co chciał i podziękował za opiekę w czasie potrzeby. Zakonnik był najwidoczniej zaskoczony i uradowany nie tyle prezentami dla bezdomnych, co samym faktem odwiedzin. Teraz był czas, by pójść pod swój były blok do wejścia obok. Wielu ludzi było jeszcze na zakupach lub w pracy, w wielu mieszkaniach było jeszcze ciemno. Leopold postanowił spacerować tam i z powrotem obserwując ludzi, którzy wchodziłi do swych przyby-

wej króliczej czapce, spod której pokazywały się złote loczki. „To musi być Ola” – pomyślał Leopold. „Tak to pasuje: mały brat, który wszystko pcha do buzi, od kredek po sople, a potem Ola, która jest od niego starsza”. Czwarte piętro. Leopold podszedł pod dzwonek i przeczytał: Mrózek. „I mam to. Znalazłem Olę”. Leopold poszedł do hotelu, gdzie czekał na niego Oskar. „Cześć. Jak ci poszło?” – zapytał Oskar. „Dzięki. Superowo. Mam kredki, buty i wiem gdzie mieszka Ola. Sprawilem sobie radość kupując prezenty bezdomnym. Jeszcze zostało mi trochę forsy. Zapisalem, ile forsy mi dales. Oddam ci, jak dostane. A jaki ty miałeś dzień?” „Też dobry. Załatwiłem wiele rzeczy. Opowiem ci jutro, bo teraz mam straszny głód. Nie miałem czasu nic zjeść”. „Jeśli obiecasz, że się nie pogniewasz, to ci powiem, co jadłem”, powiedział do syna Leopold i taki miał wyraz twarzy, że nawet najgłupszy cwaniak by się zorientował, że też niczego nie zjadł. „Ach tato, tato”, zaśmiał się Oskar

...malować obrazy...
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

NOWOROCZNA ROZMOWA Z HETMANEM WOJEWÓDZTWA - MIROSLAVEM NOVÁKIEM

Przeszkadza mi, jak nas postrzegają

Miroslav Novák (ČSSD) obchodził w czerwcu 40. urodziny. W jubileuszowym dla siebie roku został hetmanem województwa morawsko-śląskiego. Wcześniej był zastępcą hetmana. Mieszka w Ostrawie, jest żonaty i ma troje dzieci. W swoim oficjalnym życiorysie wymienia następujące zainteresowania: sport, historię i literaturę faktu. „Głos Ludu” przeprowadził rozmowę z pierwszym człowiekiem w regionie.

Panie hetmanie, przełom roku to odpowiednia pora na podsumowanie. Co się panu w tym starym roku udało, a co chciałby pan w nowym roku zmienić?

Te sprawy trzeba podzielić na część prywatną i zawodową. W życiu prywatnym mi się nie udało i obawiam się, że nie uda mi się również w przyszłym roku, poświęcić więcej czasu rodzinie. Ale tak to bywa w pracy, którą wykonuję. Cieszę się, że mnie rodzina wspiera i chciałbym jej za to podziękować. Jeżeli chodzi o sprawy zawodowe, to są rzeczy, które udało się zrealizować. Jako zastępca hetmana byłem odpowiedzialny za sprawy transportu i ochrony środowiska. Udało nam się dokończyć kilka znaczących inwestycji w sferze transportu, które finansowało województwo, a także przekonać ministerstwo transportu, by zrealizowało inwestycje, które w swoim czasie wstrzymał eksminister Vít Bárta. Otwarta jest już ulica Mistecka w Ostrawie. Z drugiej strony wciąż nie udało się rozpocząć budowy nowej drogi I/11 w okolicach Trzyńca (ale tu główna rola należy do ministerstwa). Uważam, że to jest – pod względem transportu – najgorsze miejsce w województwie. Nie udało się też zmienić wizerunku naszego województwa, tego, jak jesteśmy postrzegani z zewnątrz. Kiedy człowiek zajrzy do regionalnych dodatków gazet ogólnokrajowych, to albo się dowie, że mamy złe powietrze, albo jest afera z alkoholem metylowym, ewentualnie wzrost bezrobocia. Ale my wszyscy, którzy tu żyjemy – od Osoblahy po Jablunków – wiemy, że życie jest tu o wiele przyjemniejsze, niż się wydaje. Wiemy, jak wyglądał ten region przed dziesięciu, dwudziestu laty, a jak wygląda teraz. Jesteśmy dumni z tego, że mieszkamy w tym województwie. Przeplatają się tu kultury, narodowości, mamy wspólnych sportowców, artystów. I to jest moje główne zadanie na przyszły rok, a może nawet na całą kadencję hetmana: zmienić obraz województwa.

Jakie najważniejsze inwestycje będzie województwo realizowało w przyszłym roku?

Będziemy inwestowali przede wszystkim w drogi oraz szpitale. Zamierzamy zainwestować ok. 1 mld koron w przebudowę dróg

wojewódzkich, będziemy kontynuowali docieplanie szpitali wojewódzkich. Mam nadzieję, że uda nam się dokończyć przygotowania i rozpocząć budowę pawilonu chirurgicznego szpitala w Frydku -Mistku oraz pawilonu chorób wewnętrznych w Opawie. To są te duże inwestycje. Oprócz tego realizowane będą mniejsze projekty.

wania usług socjalnych, z tym, że województwa razem z organizacjami non profit będą je zapewniały. Teraz państwo zrzeka się tej odpowiedzialności. Mówi nam, że to my mamy finansować te usługi – w sytuacji, kiedy zmieniała się ustawa o podziale podatków i województwa otrzymują mniej pieniędzy. Jeśli chodzi o finansowanie usług

pojawi się spółka z kategorii tanich linii lotniczych. Kilka lat temu władze województwa powiedziały, że nie chcą tu takich linii...

To była niefortanna decyzja poprzedniego kierownictwa, dwie kadencje wstecz. Spółki lotnicze, które same się oferowały, zostały odrzucone. Odeszły więc do

ba klas będzie zależała od liczby dzieci, które rodzice zgłoszą do tej szkoły. Ta liczba ma ścisły związek z finansowaniem działalności, ponieważ od niej zależą wynagrodzenia dla nauczycieli, które opłaca państwo. Jeżeli będą uczniowie, my z naszej strony gwarantujemy utrzymanie szkoły.

Specyficzna sytuacja jest w Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie, gdzie istnieją mieszane klasy czesko-polskie. Dyrekcja otrzymuje z województwa fundusze na dofinansowanie szerszego dzielenia tych klas na grupy, by zapewnić polskim uczniom naukę większości przedmiotów w języku ojczystym. Czy szkoła nadal będzie mogła liczyć na takie wsparcie?

Na pewno. Istnieje projekt połączenia czeskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie z Akademią Handlową, a pieniądze, które oszczędzimy, mogą zostać zainwestowane w nauczanie w języku polskim. Łączenie szkół zawsze prowadzi do oszczędności kosztów.

W poprzedniej kadencji odpowiadał pan m.in. za ochronę środowiska. Niedawno rozmawiałam z szefem monitoringu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach. Nie zgadzał się z tym, że emisje z polskiego przemysłu mają znaczący wpływ na zanieczyszczenie powietrza w Republice Czeskiej. Co pan na to?

Polacy mówią głównie o niskiej emisji. W Czechach jest również problem z paleniskami lokalnymi, lecz wszyscy za winowajcę wskazują przemysł. A koncentracja przemysłu w Polsce jest dużo większa. Tymczasem nasze normy emisji dla hutnictwa żelaza wynoszą 20 mg pyłu na metr sześcienny, w Polsce 100 mg. Kiedy niedawno była inwersja, w Ostrawie stężenie pyłu w powietrzu wynosiło ok. 100 mikrogramów, w Boguminie już przeszło 400, a w Rybniku ponad 2 tysiące. To prawda, że przez większość roku przeważa południowo-zachodni kierunek wiatru, lecz właśnie w zimie bywa odwrotnie. Miesiąc temu w Katowicach prezentowany był model Instytutu Zdrowia, opracowany we współpracy z Czeską Akademią Nauk, z którego wynika, że w czasie inwersji albo nie ma wiatru, albo zmienia on kierunki. Chyba więc nie mamy sobie wzajemnie czego zarzucać. Dlatego nasze województwo uzgodniło z województwem śląskim, a Ostrawa z Katowicami, że spróbujemy przygotować wspólne projekty, które by poprawiły jakość powietrza. Chcemy się skoncentrować na nowym okresie programowania Unii Europejskiej, który się rozpocznie w 2014 roku. Ich przygotowaniem zajmuje się wspólna grupa robocza.

Miroslav Novák

Jak się zakończyły długie rozmowy z ubezpieczalniami zdrowotnymi w sprawie nowych umów ze szpitalami wojewódzkimi?

Przed tygodniem doszliśmy do porozumienia. W końcu żaden z oddziałów szpitalnych nie zostanie zlikwidowany, tylko w niektórych przypadkach umowy będą podpisane nie na pięć lat, ale na trzy lata. To uważam za duży sukces.

W tym roku państwo obcięło dotacje dla usług socjalnych, a równocześnie zarzuciło województwu morawsko-śląskiemu, że za mało wspiera je finansowo. Jaki jest pana pogląd na rolę województwa w tej dziedzinie?

Oferta usług socjalnych w ostatnich 5-6 latach się poszerzyła, a państwo gwarantowało, że będzie finansowało te projekty, czy to z funduszy resortu pracy i spraw socjalnych, czy też z funduszy europejskich. Widzimy jednak, że państwo nie umie – czy też nie chce – czerpać dotacji unijnych, a tymczasem w województwach byłyby one sensownie wykorzystane. Kiedy powstawały województwa, jasno zostało określone, kto i za co ponosi odpowiedzialność. Państwo zobowiązało się do finansowania

socjalnych w przyszłym roku, to w projekcie budżetu państwa przeznaczono na ten cel tyle samo pieniędzy co w tym roku po dodatkowej podwyżce. Ale kiedy sobie uświadomimy, że wzrosnie podatek VAT, będzie inflacja, to realna wartość tej sumy będzie niższa.

Czy są wreszcie konkretne plany dotyczące lepszego wykorzystania Lotniska im. Leoša Janáčka w Mosznovie?

Ja mam je od dawna. Ale to nie takie proste – sprowadzić na lotnisko spółkę lotniczą, która by tu została, a jej usługi były wykorzystywane. To tak samo skomplikowane, jak na przykład ściągnięcie dużego inwestora do strefy przemysłowej. Cieszę się, że w tym roku udało nam się wznówić regularne kursy do Wiednia i wprowadzić regularne połączenia z Paryżem. W chwili obecnej podpisujemy umowę ze spółką Ryanair, dzięki czemu w nowym roku powinny być wprowadzone regularne loty do Londynu. Stopniowo miałyby przybyć kolejne linie, ale to już zależy od mieszkańców naszego województwa, jak je będą wykorzystywali.

A więc wreszcie w Mosznovie

Brna, Katowic, Krakowa. Tam im się powodzi, nie mają więc powodów, by teraz przyjść do nas – choć starałem się o to przez całe cztery lata jako wicehetman. Wiemy już, że w bieżącym roku uda nam się po trzech latach zatrzymać spadek liczby podróży i odprawić większą ich liczbę niż w 2011, a prawdopodobnie też niż w 2010 roku.

Jaka będzie w przyszłym roku polityka finansowa województwa wobec mniejszości narodowych? Czy pula dotacji na działalność mniejszości, która w tym roku wynosiła 850 tys. koron, ulegnie zmianie?

Ta kwota zostanie taka sama. Podobnie będzie w dziedzinie kultury. Również w ramach tego programu organizacje mogą, bez względu na to, kogo reprezentują, składać wnioski o dotacje na organizowane przez siebie imprezy.

Czy możemy zatem liczyć na to, że w Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie nadal będą trzy klasy pierwsze?

Gwarantuję, że polskie gimnazjum będzie zachowane, natomiast licz-

Z JANEM KLUSEM O JEGO SŁOWNIKU, MUZYCE I GOROLSKIEJ DUSZY

Gwara to ojczysta mowa gorola

Abcybilder, abcybinder, abecadło, abfal – od tych słów rozpoczyna się słownik gwarowy, który można znaleźć na portalu podbeskidzkiej grass-gorolskiej kapeli „Blaf”. Obecnie liczy 5013 pojęć gwarowych i tyleż czeskich odpowiedników. – Wiele słów dawniej używanych odchodzi w zapomnienie. Ale kiedy już raz zostaną zapisane, nie przestaną istnieć – uważa Jan Klus z Jabłonkowa, perkusista „Blafu, który od dziesięciu lat „kolekcjonuje” gwarowe słówka.

„Blaf” i teksty jego lidera Tomasza Tomanka stały się pierwszym impulsem do stworzenia słowniczka. Jego celem było przybliżenie czeskim słuchaczom znaczenia gwarowych słów. – W księdze gości ludzie pytali nas, co znaczy to wyrażenie, a co tamto. Dla ułatwienia przygotowałem więc słowni-

komną sobie jakieś słowo. Wtedy je dopisuję – mówi.

czek, w którym wyjaśniłem również zasady polskiej transkrypcji – mówi J. Klus. Na tym się jednak nie skończyło. – Stwierdziłem, że istnieje wiele rdzennych słów, które wyszły już z użycia i dlatego warto je utrwalić, zanim ludzie zupełnie o nich zapomną – dodaje.

NA PAMIĄTKĘ MAMY

– Moja mama urodziła się w 1928 roku w Radwanowie, na Zogórze. Przez całe swoje życie mówiła tylko „po naszymu”. Nie umiała ani po polsku, ani po czesku. Gwarę, którą się posługiwała, postanowiłem zapisać. Ten słownik stworzyłem na jej pamiątkę. Być może znajdą się tacy, którzy będą chcieli kwestionować niektóre słowa. Ale ja używam w nim takiego języka, jaki słyshałem w domu. I w tej postaci chcę go zachować – wyjaśnia Klus, który słowa gwarowe czerpał nie tylko z mowy swoich rodziców, ale też z opowiadań mieszkających na piętrze ciotek, Marty i Marii.

Trzon słownika gwarowego Jana Klusa tworzą wyrazy pochodzące ze zbiorów opowiadań Adama Wawrośa czy Karola Piegzy. – Na nich się wzorowałem. A potem stopniowo dopisywałem kolejne słówka. Przez pierwszych kilka lat mój słownik internetowy był słownikiem otwartym. Jeżeli ktoś znał jakieś słówko gwarowe, mógł je dopisać. Z jednej strony była to duża pomoc, a z drugiej dodatkowa praca, bo słownik nieustannie trzeba było porządkować. Raz na tydzień siadałem więc do komputera i przeprowadzałem weryfikację wszystkich słów. Te, które się nie nadawały, kasowałem – opowiada autor. Czym słownik stawał się obszerniejszym, tym kłopotliwsze było to zadanie. W rezultacie kilka lat temu, kiedy słownik obejmował blisko 4700 słów, J. Klus postanowił go zamknąć, a dla tych, którzy mają w tym zakresie coś do powiedzenia, pozostawił adres e-mailowy, na który można przesyłać nieuwzględnione w słowniku wyrazy. – Jeszcze teraz, po dziesięciu latach od rozpoczęcia pracy nad słownikiem, czasami przy-

choć w piosenkach „Blafu” można się spotkać z Czechizmami, w słowniku Klusa ich nie ma. – Uważam, że tam być nie powinny, tak samo jak nie powinny być w naszych piosenkach. Znawcy folkloru nieraz mają nam to za złe. Mówią, że zachowujemy gwarę. Zgadza się z nimi, choć z drugiej strony stawiam sobie pytanie: Czy da się napisać współczesny tekst o współczesnym życiu codziennym czystą, niezbrukaną gwarą? – zastanawia się perkusista kapeli.

GWARA OJCZYSTA

Gwara to język ojczysty gorola. Ona wyznacza jego tożsamość. Ją należy pielęgnować. – Moim językiem ojczystym nie jest ani język czeski, ani polski, ani niemiecki. Jest nim gwara. W domu rodzinnym mówiło się zawsze „po naszymu”, język polski usłyszałem po raz pierwszy w przedszkolu – mówi Klus, który za swoją ojczyznę uważa „jabłonkowską kotlinę i te gróńciki dookoła”. Warszawa i Praga są przecież tak odległe.

J. Klus jest gorolem i „Gorolem”. Tym pierwszym z racji urodzenia,

Jak spędzi sylwestra?

W tym roku na sylwestra grómy z kapelom kansi na granicy w Piotrowicach. Ale raczej bych był doma. Kiej si ostatni dziyń roku zech słał w krawalu, ba wiło mnie wrzeszczeć a chlastać. Dzisiaj na sylwestra wołym zustać doma, z bratym wypić na północ po szampanie i iść spać. A rano se zónić na kopiec poskijować. Na nowy rok je tam cicho, zodynnych ludzi. Bo wszycy eszcze dospowajom sylwestra – mówi Jan Klus. (sch)

– Chórzyści „Gorola” noszą czerwone brucleki, takie same jak istebnianie. Mój ojciec wspominał, że kiedy w 1947 roku zakładano chór „Gorol”, otrzymali je od istebnian. Czerwone brucleki są istebniańskie, nasze jabłonkowskie są czarne – wyjaśnia. Jego zdaniem, chórzyści ubrani w czerwone brucleki, białe koszule i jasne spodnie przybierają jakby postać symbolu. Przypominają rozpostartą białą-czerwoną flagę. Na scenie wygląda to efektownie oraz wyraża to, co „Gorol” w swoim sercu czuje. – Kiedy widzę, jak Polak żeni się z Czeską, a potem posyła dziecko do czeskiej szkoły, albo kiedy rodzice mówią do siebie „po naszymu”, ale do dziecka po czesku, to wszystko się we mnie burzy. Nie mogę tego strawić – stwierdza Jan Klus.

Co tydzień na próbie i kilkadziesiąt razy w roku na występie „gorol z Radwanowa” siada za perkusją. Trwa to już piętnaście lat, odkąd zaczął grać z „Blafem”. Na pierwszy rzut oka „Blaf” i „Gorol” to dwa różne światy. Czy da się porównać śpiew chóralny z grą na perkusji w pięciosobowej kapeli? – Jedną rzecz można porównać. Są to głębokie doznania płynące z muzyki. To jest coś fantastycznego, kiedy słyszysz, jak w „Gorolu” wszystkie cztery głosy pięknie współbrzmia. Podobnie jest w kapeli, gdy każdy instrument gra tak, jak powinien. Wtedy radość z muzyki krzepi serce. I wcale nie ma znaczenia, czy śpiewasz w chórze, czy grasz na perkusji. To uczucie jest jedno – przekonuje chórzysta i perkusista w jednej osobie.

POZNASZ GO WEDŁUG STOŁOWANIA

– Jadłem akurat obiad w stołówce w Ostrawie, kiedy to sobie uświadomiłem. Czy wiesz, jak rozpoznać gorola? Nie myślę tylko gorola z Beskidów, ale ogólnie górala jako mieszkańca gór. Rozpoznasz go według tego, jak je. Góral ma szacunek do tego, co spożywa. Wie, że zanim

Od A do Z według Klusa

aport – ubikacja
bambela – huštawka
cmer – zsiadłe mleko
dybka – kradzież
escajg – sztućce
filija – sklep spożywczy
gagocz – szyja
hyłtus – skąpiec
jasiynioki – stare drewniane narty
kormik – prosiak
laksyrka – biegunka
mycka – czapka
pulok – indyka
refla – chochla
szlajasy – łyżwy
trzupy – szkło, porcelana
zrośłoki – kombinezon

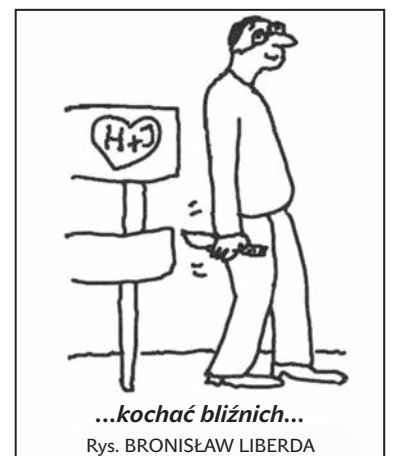
(sch)

coś wyrośnie, trzeba się sporo napracować. I według tego się stołuje. Z wszystkich potraw bierze po trochu tak, żeby z każdej stopniowo ubywało i z żadnej nie pozostało nic na talerzu – przybliży swoją teorię J. Klus. Potem dodaje już bardziej serio. – Wartości, które gorol wyznaje, to swoboda, wiara w Boga oraz szacunek do siebie i drugiego człowieka. Gorol ma twardą skorupę, ale w środku jest miękkie, bardzo miękkie. Dlatego w oczach gorola czasem szklą się łzy.

Dla jabłonkowskich goroli najważniejszą imprezą w roku jest Gorolski Święto. Nie pójść na „Gorola” do Lasku Miejskiego to tak jakby nie pójść na pasterkę w święta. – Przy organizacji Gorolskiego Święta byłem obecny od dziecka. Jak tylko zdołałem unieść deskę, zacząłem pomagać w pracach przygotowawczych. Teraz jestem członkiem Komisji Technicznej, która odpowiada za to, żeby na scenie, za sceną i w całym Lasku Miejskim wszystko grało i śpiewało – mówi Klus. Podobnie jak cały sztab Gorolskiego Święta robi to w czynie społecznym „z radością, chęcią i honorem”. W pracy bierze dwa dni urlopu, a potem, kiedy widzi, że wszystko działa tak, jak powinno, czuje satysfakcję i radość.

Jeśli pominąć występ chóru „Gorol”, J. Klus najbardziej lubi na Gorolskim Święcie niedzielny wieczór, kiedy Lasek Miejski powoli się wydłudnia. Wtedy pozostają już tylko organizatorzy, po udanej imprezie można odetchnąć z ulgą i na spokojnie wypić po kieliszku.

BEATA SCHÖNWALD

...kochać bliźnich...
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Jan Klus w stroju góralskim.

Fot. ARC

Tak minął rok 2012

Dla jednego ten rok był ważny, bo pomysłnie skończył studia, dla drugiego dlatego, że po miesiącach starań znalazł wreszcie pracę. Dla jednych będzie rokiem szczęśliwym, dla innych pechowym. Blaski i cienie miał również w wymiarze społecznym, politycznym, sportowym czy kulturalnym. Przypomnijmy sobie niektóre z nich.

STYCZEŃ

Zaraz na początku roku dowiedzieliśmy się wiele ciekawego na temat nas samych – ostrawska filia Czeskiego Urzędu Statystycznego ogłosiła wstępne wyniki Spisu Powszechnego dotyczące województwa morawsko-śląskiego. Z nich wyczytaliśmy, ile osób w poszczególnych gminach zadeklarowało w spisie z 2010 roku polską narodowość.

Z kolei statystyki policyjne wykazały, że w powiecie karwińskim wzrosła przestępczość aż o 30 proc. w porównaniu z poprzednim rokiem. Do Karwiny przyjechał z tego powodu sam ówczesny komendant główny Policji RC, Petr Lessy.

Nad Olzą ogłoszono Rok Józefa Kiedronia, a nad Wisłą – Rok Janusza Korczaka. Polskie organizacje w RC zaczęły przygotowywać projekty i imprezy związane z obu wybitnymi postaciami.

Liczba miesiąca: 4 918 – tyle osób przyznało się do polskiej narodowości w Trzynie, mieście, gdzie Polaków jest najwięcej.

LUTY

W lutym uderzyły siarczyste mrozy. Już pierwszy dzień miesiąca przyniósł smutną wiadomość: zmarła polska noblistka, Wisława Szymborska. Ale życie toczy się dalej. Bawiliśmy się na balach, w tym na Pierwszym Reprezentacyjnym Balu Polskim, który w Trzynie zorganizowały Zarząd Główny PZKO oraz trzyniecka Rada Obwodowa.

W Sejmiku Województwa Śląskiego w Katowicach odbyła się uroczysta sesja poświęcona pochodzącemu z naszego terenu Józefowi Kiedroniowi. Udział wzięła liczna grupa przedstawicieli z Zaolzia. Cieszyliśmy się z sukcesu naszej rodaczki, Dolores Czudek – dyrektorka warsztatów chronionych Ergon w Trzynie odebrała w Pradze nagrodę „Społeczny Przedsiębiorca Roku RC”.

Liczba miesiąca: W Beskidach odbyły się Światowe Zimowe Igrzyska Polonijne. Nasza reprezentacja zajęła drugie miejsce w klasyfikacji medalowej, zdobywając w sumie 75 medali: 32 złote, 24 srebrne i 19 brązowych krążków.

MARZEC

Tragiczna wiadomość nadeszła ze Szczekocin: w katastrofie kolejowej zginęło 16 osób, a ok. 60 zostało rannych. W Polsce ogłoszono żałobę narodową. Ze sporymi problemami finansowymi borykały się organizacje świadczące usługi socjalne, w tym te najbardziej znane na naszym terenie: Diakonia Śląska i Caritas. Powodem były duże cięcia w budżecie państwa.

...pracować społecznie...
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Bawiliśmy się na I Reprezentacyjnym Balu Polskim w Trzynie.

Ale były też pozytywne wiadomości, jak na przykład ta, że nasi potomni – może za sto lat – znajdą jeden z numerów „Głosu Ludu” w kuli pod krzyżem remontowanego w tym roku zabytkowego kościółka w Gutach. Pozytywna atmosfera panowała na talk show Izabeli Wałaskiej „Zaolzie potrafi”. Zaproszeni goście wszystkich chyba przekonali, że zaolziańskie korzenie nie przeszkadzają w drodze do sukcesu. Podobnie było przez cały rok na cyklu spotkań w Książnicy Cieszyńskiej „Zaolzie teraz”.

Liczba miesiąca: 90 lat świętowało Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe „Beskid Śląski”.

KWIECIEŃ

Ten miesiąc nie kojarzy się tylko z wiosną i Wielkanocą, ale też z tradycją przedstawień teatralnych w niektórych kołach PZKO. W Niedzielę Wielkanocną bawili publiczność aktorzy-amatorzy z Milikowa i Łomnej Dolnej.

W Czeskim Cieszynie odbyło się XI Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków. Prezesem Rady Kongresu ponownie został wybrany Józef Szymczek. Niestety, nie obyło się bez zgrzytów na linii władze Kongresu – władze PZKO. Jeszcze przed Zgromadzeniem członkowie ustępującej Rady Kongresu spotkali się z polskim ministrem spraw zagranicznych, Radosławem Sikorskim, oraz prezydentem RC, Václavem Klausem. Prezydent przyjął naszych przedstawicieli w hotelu „Imperial” w Ostrawie.

Liczba miesiąca: Zespół „Dziecka ze Stonawy” obchodził 5. urodziny. Pokazał się we wspaniałym programie jubileuszowym.

MAJ

Szefowie spółki gazowniczej RWE uspokoił nas, że kryzys energetyczny nam nie straszny. W Trzanowicach oddano do użytku poszerzony podziemny magazyn gazu, drugi pod względem wielkości w kraju.

Na beskidzką górę Cieślarsów z obu stron granicy. Media, w tym ogólnokrajowe w Polsce i Czechach, zelektryzował wypadek samochodowy Ewy Farnej. Na szczęście młodej piosenkarce nic poważnego się nie stało.

Liczba miesiąca: Chór męski „Gorol” z MK PZKO w Jabłonkowie śpiewa od 65 lat.

CZERWIEC

Miesiąc rozpoczął się u nas od 30. Lekkoatletycznych Igrzysk Polskich Szkół Podstawowych. W Polsce i na Ukrainie rozpoczął się natomiast turniej sportowy nieco wyższej rangi – EURO 2012. U nas największe emocje budził mecz Polska – Czechy. Zakończył się zwycięstwem drużyny znad Wełtawy, a polscy piłkarze pożegnali się z czempionatem. Tytuł mistrzów obronili Hiszpanie. Niemniej Polska jako gospodarz mistrzostw zdobyła w Europie pochlebne oceny.

Liczba miesiąca: Czterdziestka stuknęła Harcerskiej Drużynie Wodnej „Opty”. Byli i obecni członkowie uczcili ją na brzegu zapyry Grabina w Czeskim Cieszynie.

LIPIEC

Latem – jak to latem – było trochę leniwie, wycieczkowo... Dla niektórych urlop zakończył się tragicznie. W Pieninach, na szlaku turystycznym, piorun zabił czworo turystów. Pracownicy urzędów miast mocno się spocili przy komputerach, a petenci w kolejkach. Przez większość miesiąca ciągnęły się – zdające się nie mieć końca – problemy z nowym centralnym rejestracją pojazdów.

W Trzynie, po latach starań polskiej mniejszości, pojawiły się dwujęzyczne tablice. Kolejny powód do radości mieli fani sportu wyczynowego: pod koniec miesiąca rozpoczęły się w Londynie 30. Letnie Igrzyska Olimpijskie – dla polskiej ekipy mało udane.

Liczba miesiąca: 85 lat obchodziło polskie zorganizowane śpiewactwo chóralne na lewym brzegu Olzy.

Kibicowaliśmy polskim piłkarzom podczas EURO 2012.

SIERPIEŃ

Początek sierpnia kojarzy się niezmiennie z Gorolskim Świętem. W tym roku odbyło się po raz 65., dlatego też organizatorzy – Miejsce Koło PZKO w Jabłonkowie – zadbali o to, by przyjechał gość z najwyższej półki, Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny.

Sporo dzieci i młodzieży z naszego terenu wyczerpało w tym roku w Polsce, korzystając z bogatej oferty organizacji wspieranych finansowo przez państwo polskie. Młodzi wyjechali m.in. na Mazury i do Nowego Sącza.

Liczba miesiąca: Polacy i Polonusi z 44 krajów całego świata zjechali do Pułtusk i Warszawy na IV Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy.

WRZESIEŃ

Rok szkolny rozpoczął się optymistycznie dla polskiego szkolnictwa w Republice Czeskiej. W ławkach klas pierwszych zasiadło ok. 220 dzieci, najwięcej od kilku lat. Większość wrześniowych wydarzeń przyćmiła seria zatruc alkoholem metylowym. Pierwsze ofiary zmarły w szpitalu w Hawierzowie, kolejne pojawiły się m.in. w Czeskim Cieszynie i Ligotce Kameralnej.

Przez cały rok był realizowany projekt „Zaolzie teraz”.

Liczba miesiąca: Przez 13 dni obowiązywał absolutny zakaz sprzedaży alkoholu wysokoprocentowego, ogłoszony przez czeskie Ministerstwo Zdrowia.

PAŹDZIERNIK

Wybieraliśmy radnych wojewódzkich. Zdecydowane zwycięstwo odniosła lewica (radnymi zostali m.in. trzej Polacy). Nasz region nie był jednolity pod względem preferencji politycznych. W Karwińskim

oddawano głosy głównie na socjaldemokratów i komunistów, w wioskach podbeskidzkich sukcesy odnosili nieraz chrześcijańscy demokraci. W gminach z większym odsetkiem polskiej mniejszości stosunkowo dużo głosów otrzymali Zemanowcy, na których liście były znane polskie osobistości. Nie wystarczyło to, by wejść do Rady Województwa.

Liczba miesiąca: 65 lat świętował Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w RC. Uroczysta gala odbyła się w Teatrze Cieszyńskim.

LISTOPAD

Wezbrały emocje związane z odsłoniętym pod koniec października pomnikiem gen. Josefa Šnejdárka, dowódcą wojsk czechosłowackich w czechosłowacko-polskim konflikcie zbrojnym o Śląsk Cieszyński w 1919 roku. W Polsce zatrzymano 45-letniego mieszkańca Krakowa, który przygotowywał zamach na najważniejszych przedstawicieli państwa, w tym prezydenta, chciał także zdetonować ładunek wybuchowy przed Sejmem. Było jednak nie tylko „bojowo”. Dyrektor polskiej szkoły w Bystrzycy i wicewójt gminy Roman Wróbel zaskoczył nas sportowym sukcesem – w swej

kategoriach zdobył srebrny medal w mistrzostwach Europy w naturalnej kulturystyce.

Liczba miesiąca: Po raz 10. odbył się finał konkursu Kongresu Polaków „Tacy Jesteśmy”. Tytuł „Złoty Jestem” otrzymał zespół teatralny przy MK PZKO w Milikowie-Centrum.

GRUDZIEŃ

Niecodzienny wypadek miał miejsce w Szpitalu z Polikliniką w Hawierzowie. Ulatniającego się chlor wywołał problemy zdrowotne – na szczęście niezbyt groźne – u dziesiątek osób. W Cierlicku było burzliwie z powodu planowanej budowy kościoła. Większość ludzi skupiła się jednak na nadchodzących świętach. Dowiedzieliśmy się, że najpopularniejszymi tegorocznymi prezentami na gwiazdkę mają być najnowsze „elektroniczne zabawki” – tablety i czytniki książek. Czy tak było faktycznie, każdy się mógł przekonać przy choince w swoim domu.

Liczba miesiąca: 300-500 tys. koron zaplanowały wydać na utrzymanie dróg gminnych w zimie podgórskie wioski, jak na przykład Bukowiec czy Milików. W miastach wydatki są wielokrotnie większe.

DANUTA CHLUP

»Połazy« wciąż żywe

„Jo jech mały połażniczek, prziszet jech tu po trojniczek, trojniczek mi dejcie, zy mie sie nie śmijcie, bo jo z wozym nie jadym, suchej rzepey nie wieszym, co mi docie, to weznym” – tymi słowami można w dzień Świętego Szczepana rozpocząć kolędowanie zwane „połazowaniem”. Pytanie, czy tradycja charakterystyczna dla górskiej części Śląska Cieszyńskiego nadal jest podtrzymywana, czy można o niej tylko przeczytać w książkach etnograficznych?

Nazwa „połazników” wywodzi się od „połazniczek”, gałązki młodej jodły, którą zdobiono kolorowymi bibułami. Małoletnich kolędników można dziś spotkać przede wszystkim w Trójwsii Beskidzkiej. – „Połazy” to według mnie jedna z najbardziej kulturowanych tradycji świątecznych na terenie Trójwsii. Dzieci w wieku od 5 do 10 lat przychodzą do domów każdego roku. W zamian otrzymują owoce, ciastka świąteczne oraz pieniądze, podobnie jak kiedyś – powiedział nam Tadeusz Papierzyński, kierownik Zespołu Regionalnego „Istebna”. Różne prezenty „połaznicy” (chłopcy lub dziewczynki) otrzymują nie tylko za kolędę, ale także za to, że ozdobioną gałązkę przekażą na ręce gospodarza lub gospodyni. Poszczególne „połazniczki” umieszczane są następnie nad drzwiami wejściowymi. Ich liczba przekłada się na dumę domowników.

– Ponieważ „połaznicy” odwiedzają często nawet kilkanaście domów, z przenoszeniem wszystkich „połazniczek” pomagają im rodzice czy starsze rodzeństwo. Pamiętam, że kiedy ja chodziłem po „połazach”, to wstawiliśmy nawet o czwartej rano, by prześcignąć inne dzieci.

Obecnie dzieci przychodzą kilka godzin później, nadal jednak przynoszą piękne „połazniczki” przyozdobione kwiatami z bibuły, które szykuje się zazwyczaj w Boże Narodzenie – dodał Papierzyński.

W Istebnej tradycja „połazowania” wciąż jest więc żywa. Na lewym brzegu Olzy jest niestety odwrotnie, „połazników” w drugi dzień świąt nie sposób znaleźć. – Choć „połazowanie” pamiętam z własnego doświadczenia, obecnie w Mostach koło Jabłonkowa takiego zwyczaju już nie ma. To z całą pewnością wynik stopniowego zatracania się gwary na rzecz języków literackich (czeskiego lub polskiego). Gdyby ktoś wysłał dziś dziecko z „połazniczką” do sąsiada, to ten byłby prawdopodobnie mocno zdziwiony – podkreślił Andrzej Niedoba, jeden z założycieli mosteckich „Góroli”. Podobną tendencję zauważyć można w sąsiednim Jabłonkowie, gdzie według słów Antoniego Szpyrcza małych kolędników brakuje. – Po „połazach” jabłnkowskie dzieci nie chodzą, może tylko pojedynczo wśród własnych babć i dziadków. Pamiętam, że kiedy byłem małe, to chodziłem po kolędzie, ale nie miałem żadnej „połazniczki” w

„Połazowanie” jest kultywowane dziś głównie w Trójwsii Beskidzkiej.

ręku. Chodziło się po prostu z „wyszyn” – powiedział nam Antoni Szpyrc, autor wielu publikacji na temat Jabłonkowa. Najdłuższą tradycją „połazowania” przetrwała prawdopodobnie na Herczawie, gdzie gałązki strojono jeszcze przed kilkoma laty. – Ostatni raz zdobiliśmy z żoną „połazniczkę” chyba przed siedmioma laty, gdy nasze wnuki były małe. Odwiedzały znajomych i sąsiadów. Odtąd, niestety, u nas na wsi nie ma nikogo, kto kontynuowałby ten piękny zwyczaj naszych przodków. Mamy jednak krewnych w Koniakowie, którzy nie zapomi-

nają o „połazownau”, dlatego w naszym domu nie brakuje szumnej „połazniczki” – powiedział Jindřich Vojkovský, herczawski kronikarz. A co dzieje się z „połazniczkami” dalej? Jak można doczytać się w monografii Ivo Stolaříka poświęconej Herczawie, wrzucano je do pieca podczas letnich burz i opadów gradu. Dym z „połazniczek” zatrzymuje rzekomo „burzki aji krupobici”. Wierzono także, że kiedy na „połazy” przyjdzie najpierw chłopiec, urodzą się byczki, w przypadku dziewczynki – krówki.

MAGDALENA ĆMIEL

Żywe Betlejem

Wielbłąd Czesław, osiołek Paweł i wiele innych zwierząt zamieszkało w szopce obok kościoła św. Barbary w Strumieniu. Do Strumieńskiego Betlejem, największej żywej szopki w regionie, przybywają miejscowi, ale też mieszkańcy całego województwa śląskiego.

Żywa szopka przy górniczym sanktuarium w Strumieniu to pomysł księdza Pawła Hubczaka. Wcześniej szopkę, w dużo mniejszej skali, zrealizował w Porąbce w powiecie bielskim. Kiedy kilka miesięcy temu decyzją biskupa bielsko-żywieckiego został przeniesiony do Szczyrku, wiele osób zastanawiało się, czy Strumieńskie Betlejem, dziś znak rozpoznawczy na całe województwo, przetrwa. Jak się okazało, wciąż nie brakuje entuzjastów takiej formy przedstawienia żłobka. Na

wiele dni przed świętami Bożego Narodzenia mieszkańcy ochoczo zabraли się do pracy. Prace rozpoczęły się praktycznie już w październiku. Trzeba było między innymi przygotować z drewna „mieszkania” dla zwierząt. Ich łączna powierzchnia to blisko 500 metrów kwadratowych.

– W stosunku do ubiegłego roku zmiany są niewielkie – mówi ksiądz Oskar Kuśka, proboszcz parafii św. Barbary. – Mamy na przykład trusie, ale brakuje krów szkockich. Zrezygnowaliśmy ze zwierząt, które trzeba było usypiać na czas transportu. Uznaliśmy, że jest to niebezpieczne i stresujące. Cieszymy się, że wciąż są nowe osoby, które chcą zobaczyć zwierzęta w naszej szopce.

Co więc można zobaczyć w Strumieńskim Betlejem? Znakiem rozpoznawczym jest wielbłąd Czesław.

Niektórzy mieszkańcy przychodzą specjalnie dla niego. Jan Wieliczka przynosi baktrianowi jabłka ze swojego sadu. – W tym roku drzewa wyjątkowo obrodziły, muszę więc coś zrobić z nadmiarem owoców. Niech pan zobaczy, jak lubi jabłka. To już kolejne, które dziś pochłonął – mówi starszy mieszkaniec Strumienia.

Żyją szopkę wypełniają także kuce, lamy, kozy, barany, ptaki ozdobne oraz kury, kaczki i gęsi.

Czas w Strumieńskim Betlejem będzie upływał na wspólnym kolędowaniu. W drugi dzień świąt gościem był zespół regionalny „Piłsko” z Żywca, który zaprezentował kolędy w góralskim wydaniu. Teraz czas na zespoły „Strumień” (jutro o godz. 9.30 i 11.00) oraz „Koniaków” (6. 1, w ramach spotkania z Trzema Królami). (wot)

Jan Wieliczka przychodzi do Strumieńskiego Betlejem dokarmiać wielbłąda Czesława.

Ks. Kazimierz Suchanek i młodzi członkowie ZTF oglądają wystawę.

Tego jeszcze nie widzieliście

21 grudnia miał miejsce wernisaż trzeciej w tym roku wystawy Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego w czeskokoczińskiej Czytelnicy i Kawiarni Avion/Noiva.

Pracownik socjalny Diakonii Śląskiej – Marek Klus, z zamiłowania fotograf, zaprezentował niezwykle ciekawy kalendarz „Proměny 2013”, w którym przedstawił swoich podopiecznych – ludzi bezdomnych – w dwóch diametralnie różnych sytuacjach: jako bezdomnych w ich „naturalnym” środowisku oraz w sytuacji z ich marzeń – jako ratownika, pilota, kucharza czy lekarza. (Kalendarz w cenie 149 koron można zakupić w ośrodku Diakonii Śląskiej Bethel w Karwinie oraz w centrali Diakonii w Czeskim Cieszyńcu przy ul. Dukielskiej).

Świąteczny nastrój wprowadziła Noemi Boczek z akompaniamentem Filipem Macurą dając krótki, ale bardzo ekspresyjny recital. Później prezes ZTF, Marian Siedlaczek, zaprosił kilkudziesięciu członków i sympatyków Towarzystwa na piętro, gdzie zainstalowano wystawę „Tego jeszcze nie widzieliście...”. I tu niespodzianka – zamiast wielkich plasz z zdjęciami – szeroki pas białego papieru z wyciętymi małymi okienkami. Żeby obejrzeć wyciągnięte z szuflad zdjęcia jedenaściorga autorów, trzeba się pochylić, przykucnąć albo wspiąć na

palce. Zaskakujący pomysł Romana Chmiela spotkał się z niezwykle pozytywnym przyjęciem.

Wernisaż, jak również wigilijkę Towarzystwa w „Dziupli”, zaszczylił swą obecnością weteran fotografików, honorowy członek ZTF, ks. Kazimierz Suchanek. Z uśmiechem wspominał swój pobyt w Avionie, kiedy to po raz pierwszy rodzice zabrali 10-letniego Kazia do kawiarni. Ze wzruszeniem oglądał album z własnymi zdjęciami, który w 1964 roku sprezentował dziadkowi młodej członkini ZTF. Nocne rodaków rozmowy, ocena osiągnięć 2012 i plany na nadchodzący rok wypełniły czas aż do północy.

Wystawę można oglądać do 16 stycznia 2013.

Ewa Sikora

GŁOSIK

Spotkanie z choinką

Fot. MAGDALENA ĆMIEL

Zimowy program w wykonaniu jabłonkowskich uczniów.

Choć Wigilia już za nami, choinką cieszyć możemy się nadal. Trwa też zima, której towarzyszy mróz. Dlatego warto sobie przypomnieć, jak wyglądało przedświąteczne spotkanie jabłonkowskich uczniów z panią zimą, jej przyjacielem mrozem, uśmiechniętym bałwankiem i zieloną choinką. Mali aktorzy, chórzyski i recytatorzy wystąpili dla wypełnionej po brzegi sali Domu PZKO w Jabłonkowie w środę 19 grudnia.

Zimowy koncert pełen śpiewu i wesołej przygody rozpoczął chór szkolny „Jabłoneczka”, który skupia wiele talentów muzycznych. Kolędy i piosenki świąteczne w ich wykonaniu upiększyły śródomowe spotkanie kilkakrotnie. – Czary mary, hokus pokus, zimo przybywaj, bielą świat okrywaj – zabrzmiało ze sceny. Nic dziwnego, każde dziecko pragnie zimy. Zaklęcia zadziały, a więc wkrótce przyjechała pani zima, trzymająca sopel w ręku. – Choć wiem, że nikt na mnie z radością nie czeka, przychodzę dziś do Jabłonkowa z bardzo daleka. Śnieg w krok za mną pruszy, niejednemu wichrem przymroziłam uszy – powiedziała pani zima. Dzieci na jej widok wzięły wnet sanki, łyżwy i narty i poszły zjeżdżać z górki. Nic dziwnego, to przecież ulubiona zabawa nie tylko maluchów. Jednak prawdziwa zima idzie zawsze w parze z mrozem, który zmienia rzeki i stawy w popularne lodowiska.

Mróz przypomniał wszystkim, że w okresie jego panowania pamiętać trzeba o ciepłym ubraniu. Dzieci z Jabłonkowa wiedziały o tym doskonale, dlatego mroźne dni przywitały z natchnieniem. Bez jakiej zabawy nie może się jeszcze obejść chłodna pora roku? No przecież bez budowania białego bałwana, którego po niedługich zmaganiach ulepiły dzieci z śniegu. Obiecując mu troskę, zapytały go o to, czy nie ma jakiegoś życzenia. – Tak. Chciałbym nos z soczystej marchewki – powiedział bałwan, który zaśpiewał wraz z dziećmi wesołą piosenkę „Jak to dobrze być bałwankiem”. Jabłonkowskie uczniowie przywitani już więc na scenie zimą, mrozem i bałwankiem. Marzył im się także Święty Mikołaj, ten niestety nie dotarł. Ponoć renifery się zmęczyły. Święty Mikołaj o zimowym koncercie w Jabłonkowie nie zapomniał, wysłał na scenę swoich podopiecznych, którzy wystąpili w jego imieniu. Piosenki i taniec w wykonaniu małych Mikołajów były czarujące. Brakowało już tylko wymarzonej choinki, pod którą ukryte są co roku niespodzianki. Ta jabłonkowska błyszczała z każdej strony. To same dzieci wybrały ją z wielości choinek tulących się do siebie. Choć w programie zabrzmiało wiele wierszyków, rymowanek i piosenek, zabraknąć nie mogło tradycyjnego ludowego kolędowania. Ubrani w ciepłe kożu-

chy „chłapcziska” opowiadali m.in. o pastuszkowi spod Girowej. Zanucili też kolędy i opowiedzieli o tym, kto powiedział pastuszkom o narodzeniu Pana Jezusa. Finałem całego przedświątecznego koncertu były wspólnie zaśpiewane kolędy: „Bóg się rodzi”, „Przybieżeli do Betlejem”, „Cicha noc” i „Wśród nocej ciszy”. Dzięki koncertowi przygotowanemu przez panią nauczycielki z pierwszego stopnia Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie można było zasmakować zimy pomimo, że śniegu na dworze nie było. – Święta Bożego Narodzenia to najpiękniejszy okres w ciągu całego roku. Są one okazją do tego by być razem i złożyć sobie życzenia. Chciałbym więc złożyć serdeczne życzenia z okazji zbliżających się świąt, oby ciepło i światło towarzyszyło przy waszym stole wigilijnym, a nadchodzący rok, by przyniósł do waszych domów zdrowie, szczęście i miłość – tymi słowami przedświąteczny koncert podsumowała dyrektor jabłonkowskiej szkoły podstawowej, Urszula Czudek. Po zakończeniu oficjalnej części spotkania można było pooglądać wyniki pomysłowych prac ręcznych, które dzieci miejscowej placówki wykonały podczas lekcji wychowania plastycznego. Kartki świąteczne, rybki z ceramiki czy choinki z papieru cieszyły się dużym zainteresowaniem.

MAGDALENA ĆMIEL

ALE HECA

Na lekcji biologii nauczycielka mówi: – Pamiętajcie dzieci, że nie wolno całować kotków ani piesków, bo od tego mogą się przenosić różne groźne zarazki. A może ktoś z was ma na to przykład?

Zgłasza się Jasio: – Ja mam, proszę pani. Moja ciocia całowała raz kotka. – I co? – I zdechł.

Nauczycielka pyta Jasia: – Jasiu, dlaczego ciągle spóźniasz się do szkoły?

– Bo nie mogę się obudzić na czas. – Nie masz budzika? – Mam, ale on dzwoni wtedy, kiedy śpię.

– Mam dla ciebie dobrą wiadomość, tato – informuje Jaś ojca po powrocie ze szkoły. Pamiętaj, jak obiecałeś mi sto koron, jeżeli zdam egzamin z polskiego?

– Oczywiście – odpowiada ojciec, sięgając po portfel.

– Spokojnie, tato – mówi Jaś. – Zaoszczędziłem ci tego wydatku.

Spacerek z życzeniami

Polskie przedszkole w Bystrzycy ma już swoją przedświąteczną tradycję: co roku przed Bożym Narodzeniem dzieci wraz z nauczycielkami wybierają się na spacer po Bystrzycy, by złożyć życzenia wesołych świąt i szczęśliwego nowego roku. Zawsze odwiedzają dyrekcję polskiej szkoły, kuchnię, w której panie kucharki przygotowują dla nich smaczne obiady, mieszczący się niedaleko Dom Dzieci i Młodzieży (przedszkolaki są tam częstymi gośćmi) oraz kościoły ewangelicki i katolicki. Wszystkie te miejsca dzieci odwiedziły także w tym roku. W czwartek 20 grudnia wyruszyły wraz z nauczycielkami, by złożyć świąteczne życzenia i zaśpiewać piosenkę: „Dzisiaj

wszystkie dzieci do szopki wędrują, razem z aniołami Panu wyśpiewują”. Wszędzie serdecznie je witano i dziękowano za powinszowania. Jak zdradziła nam kierowniczka przedszkola, Monika Polok, każdego roku dzieci bardzo się cieszą na ten przedświąteczny spacer i składanie życzeń. Wszystkie lubią święta, a nauczycielki dbają o to, by w tym przedświątecznym czasie nie zabrakło im ciekawych zajęć: śpiewania kolęd i piosenek, ubierania choinki, robienia ozdób. W tym roku dzieci przed świętami zawitały też do Domu Dzieci i Młodzieży – przygotowano tam dla nich zajęcia, na których mogły same zrobić ciekawe ozdoby świąteczne. (ep)

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Przedszkolaki z Bystrzycy na „świątecznym spacerze”.

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Świąteczny śpiewniczek z Błędowic

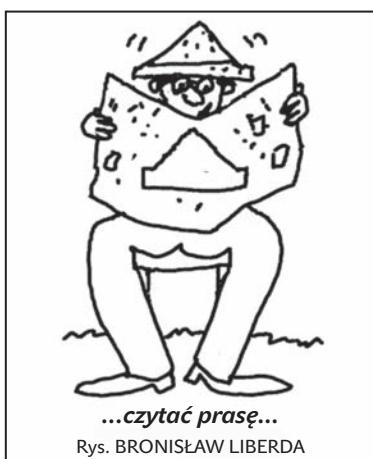
Nie ma chyba przedszkola, w którym przed świętami Bożego Narodzenia nie odbyłaby się „Wigilijka”. W Hawierzowie-Błędowicach dzieci wystąpiły z programem „Pójdźmy wszyscy do Betlejem”. Później emerytowana dyrektorka szkoły muzycznej w Trzyńcu, pani Waleria Pyszko, grała na organach elektrofonicznych melodie znanych kolęd. Rodzice śpiewali je, korzystając ze specjalnie przygotowanego na tę okazję

śpiewniczka, przeplatanego zdjęciami błędowickich przedszkolaków w „jasełkowych” strojach. Śpiewnik zaprojektował i wydrukował jeden z tatusiów, Stanisław Kolorz, a zdjęcia do niego przygotowała kierowniczka przedszkola, pani Helena Indra. Rodzice fajnie sobie razem pośpiewali, nie mogąc się w tym roku wymówić na nieznaną ilość tekstów. Przepyszne były też ciasteczka, które upiekły mamusi przedszkolaków. (dc)

Fot. HELENA INDR

Takie zdjęcie znalazło się na okładce śpiewniczka błędowickich przedszkolaków.

...czytać prasę...
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

»Akademikiem« otwarto sezon balowy

Polonez w wykonaniu ZPiT „Olza”.

Bawiono się również przy dźwiękach muzyki ludowej.

Poloneza w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu czas zacząć...

Ze swoim programem wystąpił kabaret Noł Nejm z Rybnika.

Parkiet opanowali tancerze.

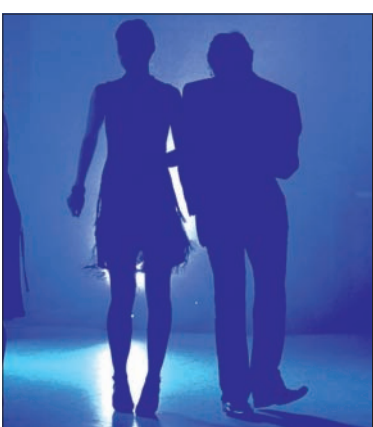
To nie zmęczenie, lecz figura tancerzna...

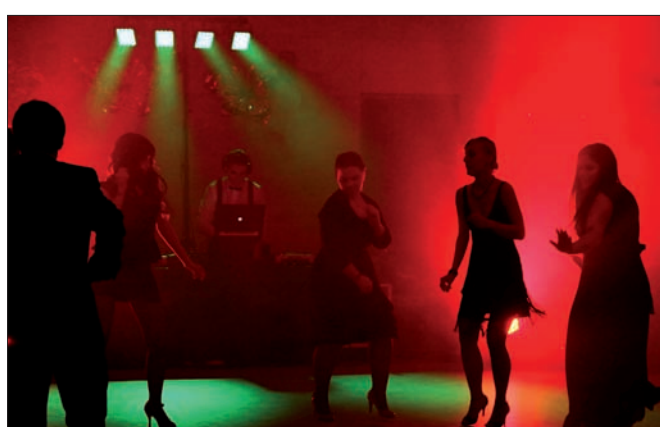
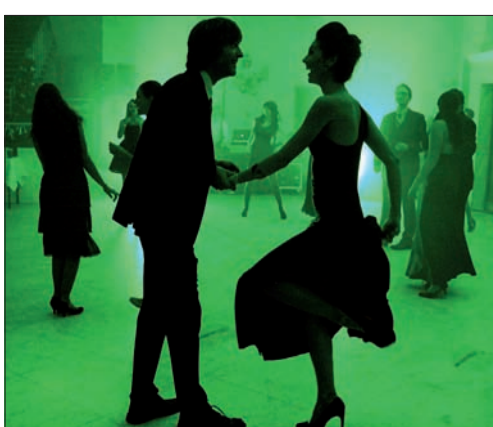
Na „Akademiku” nie mogło zabraknąć Ewy Farnej.

Barmani nie narzekali na brak pracy.

W drugiej sali tanecznej dominowały efekty świetlne.

...być aktywnym...
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

W 2013 rok z nartami na nogach

Sylwester na stoku? Czemu nie. W Polsce to nic nowego pod słońcem, nawet w Beskidach. Co innego w Republice Czeskiej. Aby znaleźć choć jeden ośrodek, gdzie można by spędzić noc sylwestrową na nartach lub desce, musieliśmy wykonać kilka bezowocnych telefonów. – Na razie nie mamy żadnych planów na noc sylwestrową – lub – Niczego nie organizujemy – te dwie odpowiedzi powtarzały się naprzemiennie.

Szusowanie zakończy się o godzinie pierwszej w nocy, a dyskoteka w wiacie potrwa jeszcze dłużej, bo aż do godz. 4. – W zeszłym roku przyjechało ok. 200 osób, żeby spędzić z nami sylwestra. Karnetów nie trzeba zamawiać, sprzedawane będą na miejscu. Na pewno dla wszystkich znajdzie się dosyć miejsca na stoku. Narciarze będą mieli do wyboru pyszne polskie dania: bigos, barszcz z krokietem oraz kiełbasę i kaszanke

Fot. MAREK SANTARIUS

W Bukowcu można będzie pojeździć na nartach również w sylwestrową noc.

W naszej części Beskidów nie ma tradycji zabaw sylwestrowych spędzanych bezpośrednio na nartach. W tym roku dodatkowo utrudniają ich organizację warunki pogodowe. Niektóre ośrodki – ze względu na brak śniegu – nie rozpoczęły nawet jeszcze sezonu. Te, które już to czyniły, w sylwestra, wraz z wybięciem godz. 16 zamykają interes. Zwykle do godz. 10 kolejnego dnia. Jedyne bukowiecki „Kempaland” zareagował na nasze pytanie w sposób zasługujący na tytuł sylwestrowego przedsiębiorcy 2012 roku. Chociaż początkowo podobnie jak w pozostałych ośrodkach również tutaj planowano spakowanie manatków zaraz o czwartej po południu, w ciągu godziny zmieniono zdanie. – Ośrodek będzie czynny również nocą. Wygląda na to, że pogoda też będzie sprzyjać. W promocyjnej cenie karnetu ważnego w godz. 17.00-01.00 przewidujemy toast szampanem i fajerwerki – otrzymaliśmy wiadomość od gestora ośrodka, Andrzeja Bieleśza.

z grilla, o północy wypijemy szampana – zapewnia Strąk. Również on jest przekonany o tym, że pod koniec roku warunki śniegowe nieco się poprawią. Ma być mroźno, dzięki czemu możliwe będzie sztuczne nasnieżanie.

Na Złotym Groniu w Istebnej narciarski sylwester odbędzie się po raz drugi. Również tu szusowanie po stoku w starym i nowym roku równocześnie bynajmniej nie będzie jedyną sylwestrową atrakcją. Organizatorzy liczą na udział nie tylko narciarzy w zwykłych sportowych ciuchach, ale także na przebierańców. Ci najbardziej pomysłowi zostaną poczęstowani w barze darmowym piwem. Wraz z wybięciem północy wszyscy spotkają się na szczytach, żeby wspólnie wypić lampkę szampana na pomysły 2013 rok. W programie przewidziano również losowanie nagród oraz ogromne ognisko na szczytach, a w cenie karnetu oprócz szampana zawarto również szaszłyk.

Przy obecnych cenach bali sylwestrowych, sylwester na stoku jest pomysłem na każdą narciarską kieszeń. W cenie nie ma wprawdzie suto zastawionych stołów oraz wypolerowanego parkietu, zamiast tego jest świeże powietrze i ruch przez co najmniej pięć godzin. Organizatorzy apelują jednak do uczestników zabawy na śniegu o rozwagę i odpowiedzialność przy łączeniu alkoholu z jazdą na nartach. Skutki niezachowania odpowiednich proporcji mogą być bowiem co najmniej żałosne.

BEATA SCHÖNWALD

POP ART 132

Witajcie w skromnych progach PopPartu muzycznego, strudzeni przybysze. Zamiast chleba i soli dostaniecie recenzję i ploty, a więc – szykujcie małżowiny, zaczynamy!

TAME IMPALA »LONERISM« (2012)

Retro jest na fali – kolejne zespoły poszukują swojego dźwięku w pokładach muzycznych staroci. „Oswojona antylopa” na swojej drugiej płycie kontynuuje podróż przez tęczowe krajobrazy psychodelicznego rocka. Tańce na golasa, koraliki, słoneczniki i LSD.

Nowy album australijskich retrofili poszerza ortodoksyjne, pre-Woodstockowe brzmienie o analogowe syntezatory, co zdecydowanie wychodzi mu na dobre. Kosmiczne arpeggia podłożone pod utwory „Why Won't They...” lub „Endors Troi” oraz prog-rockowe linie melodyczne w utworze „Music To Walk Home By” ożywiają już i tak bogate instrumentarium. Markowym wyróżnikiem kapeli pozostaje męski wokół zapakowany w eteryczne echo, perkusja bogato korzystająca z rozwlekłych przebiegów i zwężony, apatyczny bas.

W utworze „Elephant” odzywają się nieoczekiwanie masywne, proto-metalowe akordy. W zwrotkach brzmi on niczym połączenie wczesnego Black Sabbath z Suzi Quatro, ale wkrótce przeistacza się we wspólnie melodyczny, psychodeliczny marsz w stylu najstarszych płyt Pink Floyd. Gitary jednak najczęściej przechodzą między dwiema pozycjami – suchymi brzdęknięciami i fuzgowymi, chrapliwymi solówkami. To, co tępo rzeźni na przykład w epickim „Endors Troi”, przyprowadzi o gęsią skórę każdego fana gitarzystów wpychających swoje Fendery i Gibsony w ściany zbudowane z lampowych pieców Marshalla.

...uprawiać sport...
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Stabym punktem utworów są melodie, które i tym razem nie wpadają zbyt w ucho i najczęściej sprawiają wrażenie ornamentów pozbawionych większego znaczenia. Na szczęście jest lepiej, niż na pierwszej płycie – utwór „Feels Like We Only Go Backwards” przypomina brytopowe nagranie osnute ciężkimi oparami halucynacji. W kilku innych utworach świetnie dopracowane chórki stwarzają przyjemny, późno-beatlesowski klimacik.

Jednym słowem – jest pozytywnie. Jeżeli nudzicie się w drugiej dekadzie XXI wieku, to zapraszam do podróży o 40, a nawet 50 lat wstecz. Jest cool, jest groovy.

Posłuchaj, jeśli lubisz: wczesnych Pink Floyd, późnych The Beatles, Stereolab

Warto spróbować: Endors Troi, Feels Like We Only Go Backwards, Elephant

CO SZEPTANE

* Wielbiciele pięknych, skandynawskich depresji kłękajcie i dziękujcie Odynowi! Na przyszłorocznej edycji festiwalu Colours Of Ostrava wystąpi islandzkie objawienie, post rockowa legenda, emanacja bogini Frigg – zespół **Sigur Ros**.

* Na Treczynskiej Pohodzie na razie bez rewelacji. Znaczący, o ile nie ubóstwiacie **Nicka Cave'a**, **Kaiser Chiefs**, **Amona Tobina** lub **Buena Vista Social Club**.

* Muzycy kultowego zespołu **Archive** dostarczą muzykę do filmu „Sęp”. Na razie o produkcji wiadomo tyle, że będzie to polski thriller z Michałem Żebrowskim w roli głównej. Do kina pójść chyba z zamkniętymi oczami, aby posłuchać ścieżki dźwiękowej.

* Przebojem Youtube jest utwór „Cut Me Some Slack”. Utwór sam w sobie nie powala, ale ciekawostką jest fakt, że nagrali go muzycy **Nirvany** do spółki z... **Paulem McCartneyem**. Smells Like Strawberry Fields Forever.

* Niezbyt pocieszająca informacja dla wszystkich, których denerwowała przekwitnięta czeska formacja pod nazwą **Support Lesbiens** – w oryginalnym składzie pozostaje tylko Hynek Toman, pozostali członkowie zakładają nową kapelę. Tak, jakby dotychczas nie było wystarczająco źle – teraz szkodniki zaczęły się rozmnażać przez podział.

* Za to już w kwietniu doczekamy się kolejnej płyty **Deep Purple**, **Led Zeppelin** zbierają laury za nagranie ze wspólnego koncertu, a **Jimmy Page** rusza w przyszłym roku w trasę promującą solowy projekt. Najlepszy dowód na to, że stary człowiek – a może! Geriavit na sceny!

* Muzycy z elektronicznej kapeli **Pepe DeLuxe** (recenzja płyty „Queen of The Wave” w PopArcie 118)

zmagali się z problemami finansowymi i wpadli na nieszałonowy pomysł na sfinansowanie kolejnego nagrania – płyta zostanie „zapłacona przez i wydana dla” jednego odbiorcy, którym okazał się Ron Jeremy, lekko pokraczny, obecnie emerytowany już aktor filmów porno znany z włochości i dużego, eee, zaangażowania. W tym momencie mógłbym wrzucić kilka dowcipnie dobranych epitetów opisujących tę płytę, ale musimy pamiętać o tym, że PopArt czytają też dzieci do lat sześćdziesięciu. Płyta będzie więc... morowa.

* Po dwuletniej pauzie nową, podwójną płytę wyda w marcu duet muzycznych eksperymentatorów **Autechre**. Płodni, że aż strach się bać!

* Listy miłosne **Micka Jaggera** sprzedane na aukcji za 180 tysięcy funtów. W przyszłym miesiącu pod młotek idą listy zakupów Jima Morrisona i recepty z apteki Roberta Planta.

* Kontynuując w podobnie dramatycznym tonie – zespół **Bon Jovi** przywiezie na polski występ własną pralkę. Co za ekscytujący tydzień!

* W wieku 92 lat zmarł prawdopodobnie najwybitniejszy indyjski muzyk XX wieku – słynny **Ravi Shankar**, genialny sitarzysta i popularyzator muzyki Wschodu na Zachodzie. Miejmy nadzieję, że w kolejnej inkarnacji mistrz znowu wróci do sitaru.

* **Lady Pank** zaśpiewa w trakcie sylwestrowego programu w polskiej Dwójce. Trzymajcie kciuki, aby tym razem Borysewicz poskromił swoje ekshibicjonistyczne zapędy i nie zmienił występu w lekcję biologii dla gimnazjalistów.

Zdjęcie: ARC

* Heavy metalowy zespół **Mastodon** nagra muzykę do najnowszej... animacji studia Pixar, prequela „Potworów i Spółki”. Po raz trzeci w dzisiejszym PopArcie martwię się o zdrowie psychiczne najmłodszych.

Więcej prezentów nie ma, z reklamami proszę do świętego Mikołaja, Jezuska, Santa Clausa lub – jak kto woli – skąpych rodziców. Kolejne słuchowisko dopiero w przyszłym roku, za dwa tygodnie prawdopodobnie spotkamy się przy PopArcie filmowym, a więc do tej pory – do przeczytania!

blog.jedzok.com

Rubrykę przygotował:
DAREK JEDZOK

Przedłużenie świąt...

Jest poświęcony czwartek. Na cieszyńskim wyludnionym Rynku wlece się leniwie przedpołudniowa pora. Tylko nieliczni przechodnie ożywiają to pustkowie. Pojedyncze osoby zatrzymują się na dłużej przy planszach wystawy na temat życia społeczno-kulturalnego Polaków na Zaolziu. Zainteresowanym pozostało już niewiele czasu, gdyż ekspozycję można oglądać do końca roku. A jest co oglądać – autorzy zadali sobie trud, aby rodakom za Olzą przedstawić pełny, szczegółowy obraz kultury duchowej i materialnej środowiska polskiego, które blisko sto lat temu oderwane zostało od Macierzy.

Tuż przed jedenastą pod oświetloną choinką, stojącą nieopodal plansz wystawowych, zaczynają gromadzić się muzycy z „Celmy”. Prezentują się w gustownych zielonych mundurach. Również powierzchnia Rynku wypełnia się grupkami mieszkańców z obu Cieszynów. Ludzi ciągle przybywa. – Niebawem ma się rozpocząć koncert kolęd – dowiadujemy się. To magistrat zadbał o przedłużenie

Orkiestra z „Celmy” w pierwszy dzień po świątach.

w mieście świątecznego nastroju. Nie zakłócił go nawet deszcz, który przybrał na sile przy trzeciej kolę-

dzie wraz z podmuchami zimnego wiatru. Publiczność pochowała się w podcieniach... (s)

Nad Olzą w styczniu

Już przed tygodniem kierownictwo czytelnicy i kawiarni literackiej „Avion|Noiva” złożyło swoim wszystkim wiernym gościom i sympatykom życzenia świąteczne i noworoczne. Jednocześnie poinformowało nas o swoim, jak zwykle bardzo ciekawym, programie na pierwszy miesiąc 2013 roku.

Jak się dowiedzieliśmy, już w piątek 11 stycznia odbędzie się w kawiarni przy moście Przyjaźni Salon Muzycz-

ny, w którym jazzowe utwory przedstawi ostrawski zespół wokalnoinstrumentalny Voctail. Natomiast w czwartek 17. 1. „Avion|Noiva” przekształci się w Salon Dyskusyjny, na którym wykład o kościółku w Gutach wygłosi David Pindur.

Piątek 18 stycznia to wernisaż wystawy rysunków Ivo Sumca, dokładniej tydzień później dramatopisarka Lenka Lagronová zapyta uczniów czeskocieszyńskich szkół średnich:

„Co państwo czytają?”. Styczeń w nadolziańskiej kawiarni zakończy w ostatni czwartek miesiąca kolejny Salon Dyskusyjny pt. „Siedmiolecia podróz”, tym razem z Romanem Vehovskim, który mówi o sobie, że jest „profesjonalnym autostopowiczem i fotografem amatorem”. Będzie on opowiadał o swoim „najdłuższym rejsie łódko-stopem” i Festiwalu Wegetariańskim na wyspie Phuket (Festiwal Bólu). (kor)

Kolędowanie z »Jablunkovanką«

Sporo kolęd będzie można wysłuchać dziś o godz. 15.30 w kościele pw. św. Jadwigi w Mostach koło Jabłonkowa. Zagra je orkiestra dęta

„Jablunkovanka”. Przypomnijmy, że „Jablunkovanka” powstała w Jabłonkowie w 1989 roku. Orkiestrę tworzy 12 muzyków i trójka wokalistów,

kierownikiem artystycznym kapeli jest Antonín Sikora, a dyrygentem Miroslav Žukowski. (kor)

Společnost PressMetal-CZ, spol. s r.o. se strojírenským zaměřením (lisování, kovoobrábění), se sídlem v Trinci hledá vhodného uchazeče na pozici
»REFERENT JAKOSTI A LOGISTIKY«

Požadujeme:

- Min. středoškolské vzdělání s maturitou, VŠ výhodou
- Znalost angličtiny na komunikativní úrovni, znalost němčiny výhodou
- Uživatelská znalost práce na PC (MS Office)
- Výhodou znalost práce s informačním systémem
- Výhodou znalost čtení technické a výkresové dokumentace
- Samostatnost i schopnost pracovat v týmu, spolehlivost, vysoké pracovní nasazení, dobrá organizační a komunikační schopnost

Náplň práce:

- řešení reklamaci zákaznických, dodavatelských, interních

Nabízíme:

- mzdu dohodou od 14.000,- Kč do 25.000,-Kč
- příspěvek na stravování a na penzijní připojištění
- systém vnitropodnikového vzdělávání

Strukturované životopisy s uvedením názvu pozice zasílejte elektronicky na adresu horakova@pressmetal.cz nebo písemně na adresu provozovny: PressMetal-CZ, spol. s r.o., Staré Město 138, 739 61 Třinec, nejpozději do 4.1.2013.

Společnost PressMetal-CZ, spol. s r.o. se strojírenským zaměřením (lisování, kovoobrábění), se sídlem v Trinci hledá vhodného uchazeče na pozici
»MANAŽER JAKOSTI«

Požadujeme:

- VŠ technického směru – výhodou zaměření na management jakosti, i absolvent
- Výhodou znalost ISO/TS 16 949 a orientace v technických normách
- Výhodou znalost postupů FMEA, APQP, PPAP/PPF
- Znalost angličtiny na komunikativní úrovni, znalost němčiny výhodou
- Uživatelská znalost práce na PC (MS Office)
- Výhodou znalost problematiky dodávek do automobilového průmyslu
- Výhodou znalost práce s informačním systémem
- Samostatnost i schopnost pracovat v týmu, spolehlivost, důvěryhodnost, vysoké pracovní nasazení, dobré organizační a komunikační schopnosti

Náplň práce:

- Vedení a hodnocení reklamačních řízení
- Stanovování a zajišťování nápravných opatření
- Zajišťování cílů jakosti a programu zlepšování
- Provádění zákaznických, procesních a výrobních auditů
- Spolupráce na projektech pro automobilový průmysl

Nabízíme:

- mzdu dohodou od 20.000,- Kč do 30.000,-Kč
- příspěvek na stravování a na penzijní připojištění
- systém vnitropodnikového vzdělávání

Strukturované životopisy s uvedením názvu pozice zasílejte elektronicky na adresu horakova@pressmetal.cz nebo písemně na adresu provozovny: PressMetal-CZ, spol. s r.o., Staré Město 138, 739 61 Třinec, nejpozději do 4.1.2013.

**STAVEBNINY WOREK
– MATERIÁLY BUDOWLANE**

oferujemy szeroki asortyment materiałów budowlanych w korzystnych cenach (Baumit, Murexin, Cemix, Porotherm, Presbeton, Pórobeton i inne) Komplex Gródek nr 80 (za piekarnią Bajusz) Tel. 558 320 021, 737 647 873

Ogłoszenia do »GL« przyjmowane są w dni powszednie:

- W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz
- W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (NA PARTERZE), codziennie w godz. od 8-16, tel. 558 711 027, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztaście (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00, tel.: 596 312 477, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

KANTORY
Trzyniec, Albert i Tesco
Czeski Cieszyn, Billa i Tesco
Karwina Prior i Tesco

**RACHUNKI
zapłacisz U NAS
TANIEJ
i BEZ KOLEJKI**

przekazy pocztowe typu A (do 5000,-)

**tylko
15,-**

Nowość

Fortissimo
platební instituce

OGRODZENIA ZS SIKORA
PRODUCENT OGRODZEŃ
Bądź bezpieczny i ogródź swój Dom!

- Ogrodzenia siatkowe
- Ogrodzenia panelowe
- Ogrodzenia klinkierowe
- Automatyka
- Bramy garażowe

Nowo otwarty oddział w Trzyniecu www.ogrodzeniazs.pl
obok przystanku "Obecni domy" email: plotyzs@seznam.cz mob. 732 683 665
TRINEC, ul. Frýdecká 572 tel/fax: 558 320 353

Picea
producent kuchni, szaf, wnętrz
mieszkalnych i komercyjnych

pf 2013
www.picea.cz

**CZYTAJ NAS
CODZIENNIE!**

www.glosludu.cz

**Codziennie
aktualizowany
serwis
o Polakach
na Zaolziu**

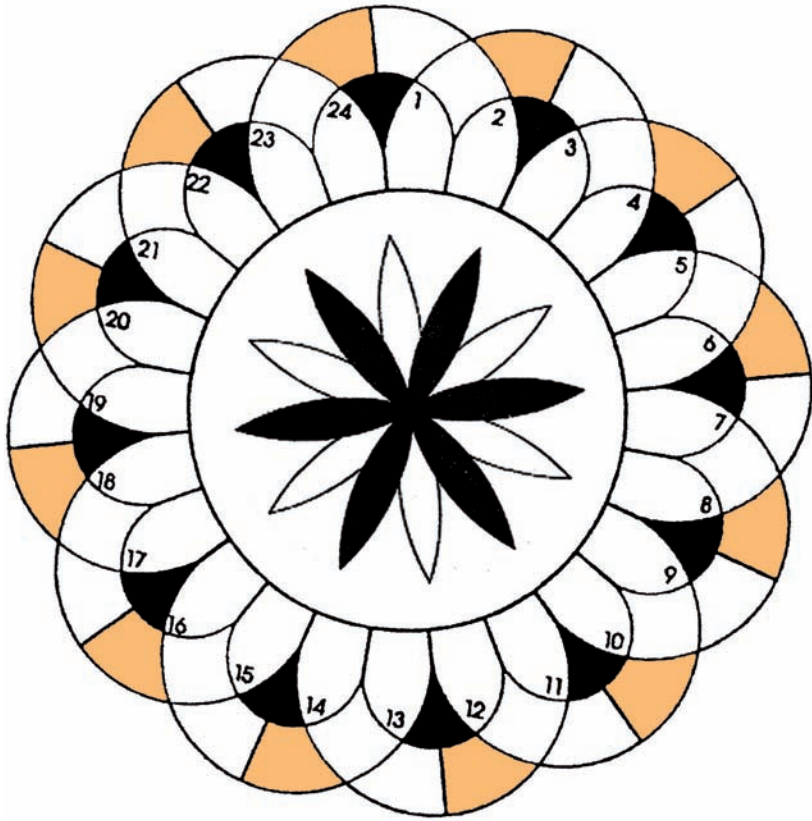
...uczestniczyć w imrezach...
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Zięć wrócił do chałupy wściekły, bo się dowiedział, że go teściowa obszczekała.
 – Ni może mama choć roz dzierżać języka za zębami – wrzeszczy.
 – Dziepro bydym mogła, jak... (rozwiązanie dodatkowe).

1-4. Naprawa. – 3-6. Rzadkość. – 5-8. Pośrednik handlowy. – 7-10. Posiadacz lenna. – 9-12. Podoficerski stopień wojskowy. – 11-14. Stan świecki w Kościele katolickim. – 13-16. Bliźniak Polluksa. – 15-18. Polecenie. – 17-20. „Głos Ludu”. – 19-22. Ciężki koń używany do trudnych robót. – 21-24. Miasto przemysłowe na Śląsku. – 23-2. Dowódca małego statku.

1	2	3	4	5	6
7		8		9	10
11	12	13	14	15	16
17	18	19	20		21
22	23	24	25	26	27

SZYFROGRAM

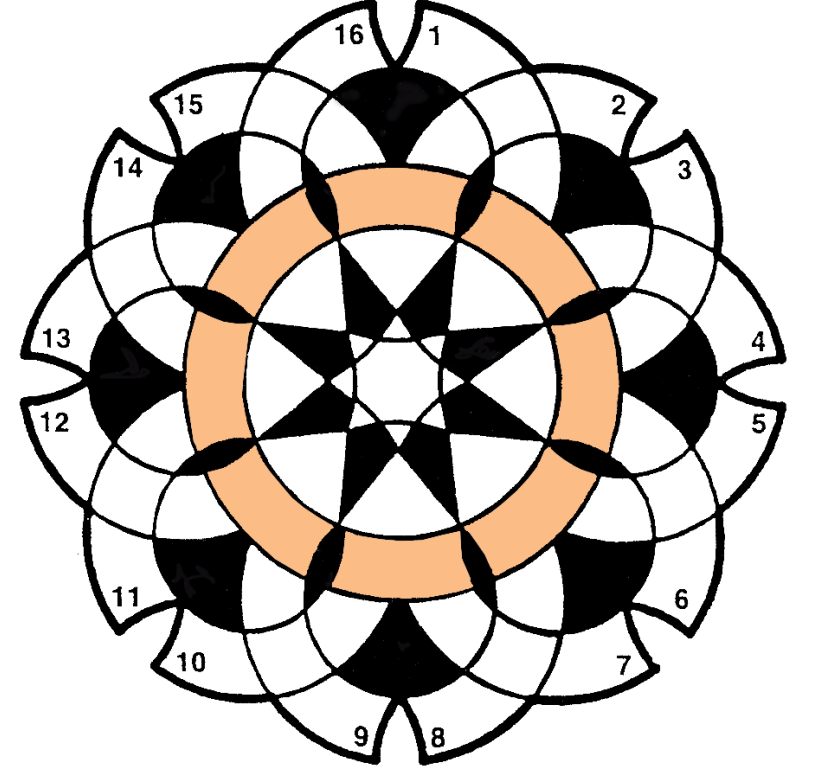
Redaktorka pyto starzyka, kiery siedzi na ławeczce w parku:
 – Co pan myśli o spódniczkach mini?
 – Że to moc kosztuje.
 – Czemu pan tak myśli?
 – Jo nie myślę, jo wiem. Niedawno żech se musioł kupić... (rozwiązanie dodatkowe).

9-22-7-21-17-2-25
 kwiatostan roślin, zwłaszcza iglastych
 26-20-11-27-1-12
 1 000 000
 19-13-24-5-16-8
 poeta-noblista
 4-14-23-10
 medykamenty
 15-3-6-18
 komisja sędziowska.

ROZETKA

Wczasowiczka do drugij wczasowiczki:
 – Zagroziłach chłopu przed wyjazdym, że jak nie bydym od niego dostowała listów, to zaroz wracóm do chałupy.
 – I co, pisze?
 – Każdy dziyn... (rozwiązanie zadania).

1. Japońska walka szermiercza. – 2. Dostojnik w krajach muzułmańskich. – 3. Jej stolicą jest Ryga. – 4. Szeroki brzeg kapelusza. – 5. Krewny ze strony ojca. – 6. Kwitnie tylko raz. – 7. Polski aktor (Jerzy). – 8. Szata liturgiczna kapłana. – 9. Muza, opiekunka komedii. – 10. Czermień błotna. – 11. 1/100 złotego. – 12. Siły zbrojne państwa. – 13. Wieszczy. – 14. Smaczna ryba morska. – 15. Faun. – 16. As lub walet.

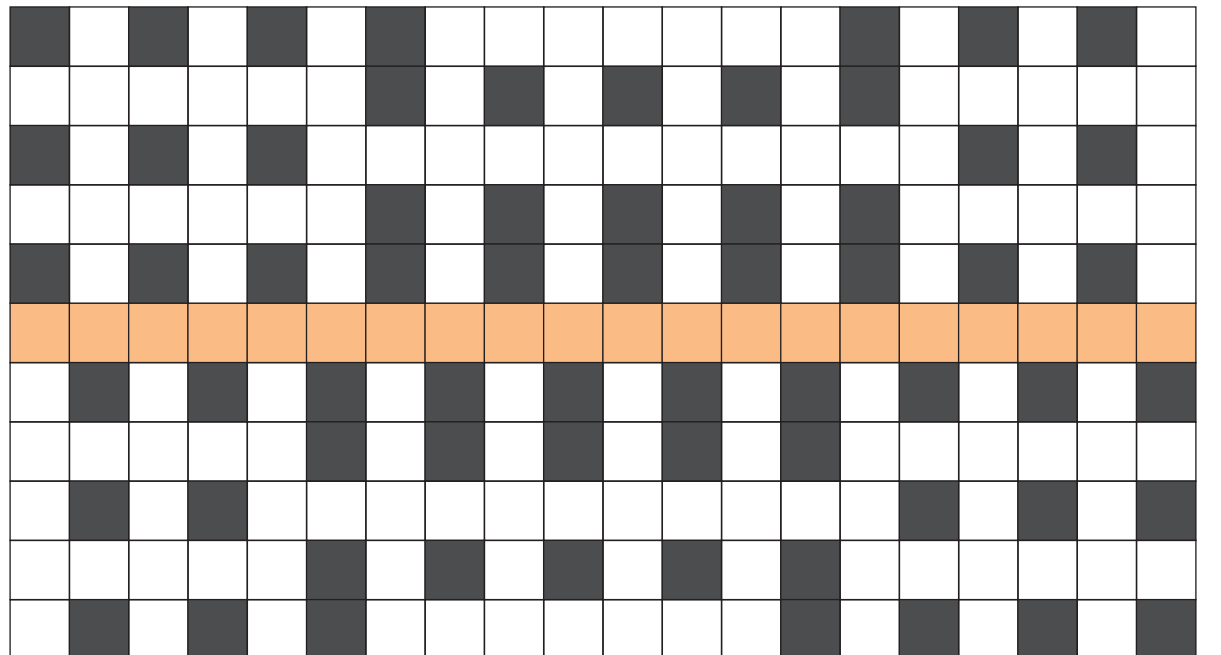
UKŁADAMY SAMI KRZYŻÓWKĘ

Dzieci opowiadają o swoich dobrych uczynkach.
 – A nasza czwórka przeprowadziła przez ceste starke – mówi jedyn harcerz.
 – Pięknie – druh na to. – Ale czymście to zrobili we czwórce?
 – ... (rozwiązanie zadania).

A teraz dla odmiany zapraszamy nie do rozwiązywania, lecz do układania krzyżówki. Oto zestaw specjalnie dobranych wyrazów, z których można ułożyć krzyżówkę:

- 5: PROSO, RĘKAW, SZYFR, TATAR
- 6: AGENDA, ANDERS, AROMAT, AURORA, BASZTA, FOLDER, HAZARD, IZBICA, KORZEŃ, KRÓLIK, ŁUKASZ, MILANO, OBRAZA, OKTANT, OOSKOP, OSTRÓW, ÓSEMKA, PIĘKNO, POTWÓR, SORBET, SPARTA, SUZUKI, SZKOŁA, SZYTTA
- 7: KATUSZA, SWAWOLA
- 11: LEKKOATLETA, OBLUBIENICA
- 20: ROZWIĄZANIE ZADANIA.

Wszystkie krzyżówki przygotował **Józef Tadrała**. Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda książkowa. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w czwartek 17 stycznia 2013 roku o godz. 10.00.

WYKREŚLANKA

Pyto se Hadam Kryszpina:
 – Ty, mógł mieć taką babe rod, co ciągym do ciebie dożgowo, a fórt sie wścisko?
 Kryszpin: – To wiysz, że ni.
 Hadam: – A kiero nic nie umie warzić?
 Kryszpin: – Taką już gor ni.
 Hadam: – ... (rozwiązanie wykreślanki).

Przypominamy, że w tym zadaniu wykreślamy wszystkie podane wyrazy w rzędach poziomych, pionowych i ukośnych (uwaga: również wspak). Litery, które nie zostały skreślane utworzą rozwiązanie.

O	W	T	S	Ń	A	P	T	A	A	L	T	K	E	T	A	T	S
K	S	E	K	E	R	A	D	O	P	C	I	A	C	D	Z	L	I
T	I	N	E	Z	P	A	Y	G	P	N	O	T	N	O	P	O	P
D	L	I	A	C	N	I	W	Ł	D	O	M	E	E	R	U	R	A
P	O	S	Z	E	W	K	A	O	T	T	W	Z	R	R	O	N	N
M	P	Ś	M	I	Y	C	H	S	M	A	C	I	E	J	A	E	S
A	O	O	W	P	K	C	Z	Z	L	A	T	I	E	I	C	T	H
O	R	D	I	I	Ł	C	Z	E	D	S	S	K	D	L	O	A	A
P	K	I	N	T	A	T	O	N	K	I	T	S	Y	R	A	L	Z
N	A	G	D	P	D	D	A	I	K	O	N	A	C	D	I	C	S
A	E	A	A	Z	Z	S	C	E	R	A	L	Z	J	Z	A	U	Z
K	A	R	A	B	I	N	M	Z	K	O	Y	A	A	E	K	A	A
S	D	A	W	A	N	O	T	S	E	K	O	R	D	O	N	N	N
L	J	P	Ą	I	A	S	Ę	O	T	N	Y	A	R	A	N	K	T
O	R	Z	E	Ł	C	L	K	L	I	N	I	K	A	E	R	R	A
P	A	S	I	E	K	A	Ą	K	A	?	T	E	H	E	R	A	N

AKROPOLIS, ALIZARYNA, ANKRA, CHODNIK, CNOTA, CZEKOLADA, DIANA, DOŚWIADCZENIE, DRAPACZ, DYKTAT, HENNA, IKONA, KARABIN, KLĘSKA, KLINIKA, KŁOSZ, KORDON, KROKUS, LAWENDA, LITERAT, LORNETA, NAPIS, NERWICA, NOTATNIK, OGŁOSZENIE, ORNAT, ORZEŁ, PAŃSTWO, PASIEKA, PIECZEŃ, PODAREK, POLSKA, PONTON, POSZEWKA, POWIELACZ, PROJEKTOR, PROMENADA, REEDYCJA, SAMOWAR, SANDACZ, SEPIA, STAJENKA, STATEK, STONAWA, STORCZYK, SZANTAN, SZPARAG, TEHERAN, TENIS, WINDA, WYKŁADZINA, ZASPA, ZENIT.

SOBOTA 29 grudnia

TVP 1

6.00 Wodnikowe Wzgórze **6.25** Miłka i Człapek **7.00** Dzika Polska - Nasi bracia żurawie **7.30** Rok w ogrodzie **8.00** Naszaarmia.pl **8.25** Dora poznaje świat - Zagubiona, piszcząca zabawka **8.55** SpongeBob Kanciastoporty **9.30** Supah Ninjas **10.00** Chłopi (s.) **10.55** Kobieta, wino i śmiech - Irenie Kwiatkowskiej w 100. rocznicę urodzin **11.50** Ogniem i mieczem (s.) **12.45** EURO 2012 - przeżyjmy to jeszcze raz **13.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.55** Zwierzęta świata - Małpi gang **14.30** Okrasa łamię przepisy - Kuchnia myśliwska **15.10** Sexipistols **17.00** Teleexpress **17.25** Nad rozlewiskiem... (s.) **18.20** Program rozrywkowy **19.30** Wiadomości **20.15** Hit na sobotę - Agent XXL **22.00** Żywe trupy (s.) **22.55** Miłość jak ze snu **0.30** Szczęśliwego Nowego Jorku **2.10** EURO 2012 - przeżyjmy to jeszcze raz.

TVP 2

6.15 Czterdziestolatek (s.) **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.50** Barwy szczęścia (s.) **11.55** Bitwa na głosy **13.00** Biegi narciarskie: Puchar Świata w Oberhofie - 2, 5 km techniką dowolną **14.35** Rodzinka.pl (s.) **15.40** Alternatywy 4 (s.) **16.40** Słowo na niedzielę **16.55** Gwiazdźbiór **18.00** Panorama **18.55** Postaw na milion **20.05** XVIII Festiwal Kabaretu Koszalin 2012. **22.05** Szklanką po łapkach **23.35** Człowiek prezydenta **1.10** Urowadzenie Agaty.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **7.15** Info Poranek **7.45** Pasma lokalne **9.14** Tu kobiety **9.17** Info Poranek **10.00** Serwis Info **10.15** Info Poranek **11.00** Eurośiedzi **11.15** Tu kultura **11.30** Serwis Info **12.00** Świat i gospodarka **12.30** Serwis Info **12.55** Serwis sportowy **13.00** Debata Trójstronna **13.30** Serwis Info **13.55** Serwis sportowy **14.00** Raport z Polski - Ekstra **14.15** Reportaż TVP Info **14.30** Serwis Info **15.00** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii **15.30** Serwis Info **15.45** Kronika rejsu **16.00** Teletowyny **17.00** Pasma lokalne **20.00** Prawdę mówiąc **21.00** Kod dostępu **21.30** Serwis Info **22.24** 60 lat razem **22.30** Serwis Info **23.03** Sportowy Wieczór **23.25** Sekrety biologicznego zegara **0.25** Świat i gospodarka.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** The New Scooby Doo Movies **8.15** Miś Yogi **8.45** Pinky i Mózg **9.15** Scooby Doo **9.45** The Looney Tunes Show **10.15** Ewa gotuje **10.45** Studio weekend **12.15** Dom nie do poznania **14.25** Złota piłka (komedia kop.) **16.15** Dlaczego ja? **17.15** Trudne sprawy **18.15** Imperium disco polo **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Prawdziwe kłamstwa (komedia USA) **23.00** Hannibal (film kop.) **2.25** Zagadkowa noc.

TVC 1

6.00 Pawi król **6.40** Wyroki sędziego Ooka (bajka) **7.40** Uczeń Santy (film) **9.00** Tajemnica Rajskiego Wzgórza (film) **10.45** Trzecie piętro (s.) **12.00** Tydzień w regionach **12.25** Pr. rozrywkowy **12.50** Spozrzenia z zagranicy **13.00** Wiadomości **13.05** O królu, astrologu, błaznie i trzech muzykach (bajka) **14.05** Order Satynowej Wstążki (film) **15.10** Lelicek na usługach Sherlocka Holmesa (film) **16.35** Uśmiechy Josefa Karlika **17.15** My Fair Lady (musical) **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Opowiadania filmowe **21.15**

Jak zostać królem (film) **23.10** Lista przebojów telewizyjnej rozrywki **0.10** Kosmiczni kowboje (film).

TVC 2

6.00 Tokijskie gangi **6.50** Nasza wieś **7.05** Jak spotkałem Izrael **8.00** Panorama **8.30** Folklorika **9.00** Za wielkimi muzykantami **9.25** Granice bez granic **9.55** Z bratem na Alasce **10.55** Babel **11.20** Dom czyli Dokąd prowadzi nasza droga **12.20** Starci na chmelu (musical) **13.50** Trzy życia V. Pucholta **14.30** Dziki kraj tym razem niepoważnie **14.45** Festiwal Smetanova Litomyśl 2012 **15.10** Galerie sztuki **15.50** Zaginione adresy **16.15** Natura bez granic **16.40** Cudowna planeta **17.30** Tęczowa panna (bajka) **18.45** Wieczorynka **18.55** Meduza **19.30** Moja rodzina **20.00** Věra 68 **21.35** Niemowlaki **22.50** Człowiek, który gapił się na kozy (film) **0.20** CTRL Emotion.

NOVA

6.15 Weterynarz z Bondi Beach **6.40** Scooby-Doo i miecz samuraja (film anim.) **8.00** Dziadek Mróz (film) **9.30** Liścaci, Mysiaci a Šibenickak (film) **10.55** Wyznania siostry Kopciuszka (film) **12.35** Jutro to rozkręcimy, kochanie (film) **14.25** Na ostrzu III: Goniąc marzenia (film) **16.05** Złoty kompas (film) **18.00** Słońce, siano, truskawki (film) **19.30** Wiadomości **20.20** Wyobraź sobie (film) **22.20** Wygrać ze śmiercią (film) **0.00** Tequila Sunrise (film).

PRIMA

6.20 Wiadomości **7.25** Tutenstein (s.) **7.50** Klub przyjaciół Myszki Miki **8.20** M.A.S.H. (s.) **8.50** Salon samochodowy **9.50** M.A.S.H. (s.) **10.20** Najwspanialsza gra w dziejach (film) **12.35** Dzielny Despero (film anim.) **14.20** Pod słońcem Toskanii (film) **16.30** Hotel pod Błękitną Gwiazdą (film) **18.05** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.50** VIP wiadomości **20.00** Czysta z Beverly Hills (film) **22.00** Rycerze z Szanghaju (film) **0.05** M.R.O.K. (film).

NIEDZIELA 30 grudnia

TVP 1

6.05 Hubert i Hipolit **6.20** Miłka i Człapek **6.30** Była sobie Ziemia **7.00** Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.25** IO Londyn 2012 - Polskie medale **8.55** Ziarno **9.25** Jak to działa - program popularnonaukowy: Gry komputerowe **10.00** Szatan z siódmej klasy **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** EURO 2012 - przeżyjmy to jeszcze raz **13.25** Nie ma jak Polska - Warszawa **14.00** BBC w Jedyńce - Himalaje **14.55** Miecz prawdy **15.45** Turniej Czterech Skocznicy w Oberstdorfie **17.00** Teleexpress **17.15** Turniej Czterech Skocznicy w Oberstdorfie **18.10** Ojciec Mateusz (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Nad rozlewiskiem... (s.) **21.20** Zakochana Jedynka - Wciąż ją kocham **23.10** Przylądek strachu **1.20** Różowa Pantera.

TVP 2

6.25 Ryś **6.45** Ostoja **7.20** M jak miłość (s.) **8.15** Barwy szczęścia (s.) **9.20** Miłość, przyjaźń, muzyka, czyli 20 lat grania Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **10.00** Rodzinne oglądanie - Bieszczadzki Park Narodowy **10.55** Wojciech Cejrowski - boso przez świat: Życie codzienne Indian **11.25** Makłowicz w podróży - Trentino - Alto Adige **12.00** Gwiazdy w południe - Dziewczyny chcą się bawić **13.30** Biegi narciarskie: Puchar Świata w Oberhofie - 10 km techniką

klasyczną **14.45** Ja to mam szczęście! (s.) **15.15** Janosik (s.) **16.10** Żandarm na emeryturze **18.00** Panorama **18.35** Sport Telegram **18.55** Kabaretowy Klub Dwójki - Emigrować czy zostać? **20.05** Dwójka w akcji - Stój, bo mamuska strzela **21.40** Głęboka woda **22.40** Kocham Kino - magazyn filmowy Grażyny Torbickiej **23.10** WOK - Wszystko o Kulturze **0.00** Richard Bona, Monika Brodka, Kayah, Stanisław Soyka, Tomasz Stańko.

TV KATOWICE

7.00 Serwis Info **7.15** Era Wynalazków **7.30** Serwis Info **7.45** Pasma lokalne **9.00** Światowiec **9.30** Serwis Info **10.00** Głos Mediów **10.30** Serwis Info **10.55** Serwis sportowy **11.00** Teleplotki **11.30** Serwis Info **12.00** Przegląd wydarzeń tygodnia **12.55** Serwis sportowy **13.00** Prawdę mówiąc **14.00** Raport z Polski - Ekstra **14.15** Czas na jazdę - Motoinfo **14.30** Serwis Info **14.55** Serwis sportowy **15.00** Kościół z bliska **16.00** 60 lat razem **16.15** Reportaż TVP Info **20.00** Listy gończe **20.30** Serwis Info **20.50** Młodzież kontra **21.30** Serwis Info **21.45** Pasma lokalne **22.30** Serwis Info Wieczór weekend **23.00** Sportowa niedziela **23.25** Witamy w latach 80. - Gothic, Industrial i Black Metal **0.25** Teleplotki **0.55** Głos Mediów (s.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** The New Scooby Doo Movies **8.15** Gang Misia Yogi **8.45** Pinky i Mózg **9.15** Scooby Doo 2 **9.45** The Looney Tunes Show **10.15** Sylwester i Tweety na tropie **10.45** Koń imieniem Sylwester **12.45** Zgubiono-znaleziono (komedia USA) **14.45** Wojna państwa Rose (komedia USA) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **17.45** Pamiętniki z wakacji (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Chłopaki do wzięcia (s.) **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.00** Kości 5 (s.) **23.00** Instyngt mordercy **0.00** Głosy (s.).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.25** Tajemnice starożytnego Rzymu **6.55** Pająk ze szmaragdowymi oczami (bajka) **7.35** Studio Kolega **9.45** Kalendarium **10.00** Kamera na szlaku **10.30** Obiektyw **11.00** Dynastia Novaków (s.) **11.50** Pr. rozrywkowy **13.00** Wiadomości **13.05** Sofia i skradziony skarb (bajka) **14.05** Siedem kilo dla Króliczka (film) **15.20** Dziewiąte serce (film) **16.50** My Fair Lady (musical) **18.00** Historie sław - Miroslav Horníček **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** O skarbach (film) **21.25** Król zabawy Vladimir Menšík **22.20** Bruce Wszzechmogący (film) **0.00** Komisarz Moulin: Dama w błękicie (film).

TVC 2

6.00 Magazyn religijny **6.25** Kolory życia **7.20** Dom w sercu Europy **7.30** Podróż Gastona **8.00** Panorama **8.30** Słowo na niedzielę **8.35** Czechosłowacki tygodnik filmowy **8.50** Poszukiwania czasu utraconego **9.10** Edward i George - dwaj bracia, jeden tron **10.00** Dom czyli Dokąd prowadzi nasza droga **10.55** Luciano Pavarotti **11.55** Kila pod kocem **12.20** 21. MFM Český Krumlov **13.00** Chciesz mnie? **13.15** Dołącz do nas **13.25** Nie poddawaj się **13.45** Historie dla Natalki **14.00** Magazyn chrześcijański **14.25** Przez ucho igielne **14.50** Magazyn religijny **15.20** Pieniądże albo życie (film) **16.55** Na pływalni z G. Osvaldową **17.20** Tajny projekt: Woda **18.15** Królestwo natury **18.45** Wieczorynka **18.55** Czerwony Karzeł (s.) **19.30** Moja rodzina **20.00** Vaňa **21.00** Żegnaj, Czechosłowacko **22.00** Filary

Ziemi (s.) **22.55** Starożytne tatuaże **0.25** Tulpan (film).

NOVA

6.00 Weterynarz z Bondi Beach **6.30** Scooby-Doo: Abrakadabra! (film anim.) **7.50** Wyobraź sobie (film) **9.40** Alarm w obłokach (film) **11.05** Jaś i Małgosia (film) **12.10** Co jest w domu, to się liczy (film) **13.50** Na ostrzu IV: Ogień i lód (film) **15.30** Atramentowe serce (film) **17.20** Słońce, siano, mordobicie (film) **19.30** Wiadomości **20.20** Wsi moja sielska, anielska (film) **22.05** Bad Boys II (film) **0.40** The Gathering (film).

PRIMA

6.20 Wiadomości **7.25** Tutenstein (s. anim.) **7.50** Klub przyjaciół Myszki Miki **8.20** Tajemnice II wojny światowej **9.20** Prima Świat **10.00** Słońce, siano, Helena **11.00** Anastazja (film anim.) **13.00** Czysta z Beverly Hills (film) **14.35** Evelyn (film) **16.30** Niebo a ziemia (film) **18.05** Kiedy tato gotuje **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.50** VIP wiadomości **20.00** Na pewno, być może (film) **22.10** Imię róży (film) **0.30** Wojna Charliego Wilsona (film).

PONIEDZIAŁEK 31 grudnia

TVP 1

6.40 Podróż do wnętrza Ziemi **8.05** Tajemnice Watykanu **9.35** Znowu Hannibal **11.0** Dzwoneczek i zaginiony skarb **12.30** Legenda **14.05** Natura w Jedyńce **15.05** Wciąż ją kocham **17.00** Teleexpress **17.25** Nad rozlewiskiem... (s.) **18.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.02** Kronika Regat Vendee Globe **20.10** Orędzie noworoczne Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego **20.25** Różowa Pantera **22.05** Miłość i taniec **23.45** Sylwester z „Jaka to melodia” **0.35** Legalna blondynka.

TVP 2

7.05 M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.55** Rodzinka.pl (s.) **11.25** Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Bieda **11.55** Makłowicz w podróży: Trentino - Alto Adige **12.30** Gwiazdy w południe - Obcy na poddaszu **14.00** Familiada (teleturniej) **14.40** Rodzinka.pl (s.) **15.15** Mariolka prawdę ci powie - Paranie-normalni **16.20** Stój, bo mamuska strzela **18.00** Panorama **18.25** Sport Telegram **18.45** Kabaret Moralnego Niepokoju - Galaktikos **20.05** Sylwester z Dwójką Wrocław 2012 - 60 Przebojów - 60 lat TVP **1.35** Kabaret Moralnego Niepokoju przedstawia.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.15** Info Poranek **6.30** Serwis Info **7.13** Info Poranek **7.30** Serwis Info **7.45** Info Poranek **8.03** Gość poranka **8.20** Info Poranek **9.10** Gość poranka **10.00** Serwis Info **10.45** Gość poranka **10.55** Serwis sportowy **12.00** Świat i gospodarka **12.30** Serwis Info **12.55** Serwis sportowy **13.30** Serwis Info **14.10** Raport z Polski **15.15** Rozmowa dnia **15.30** Serwis Info **16.00** Raport z Polski **17.00** Pasma lokalne **20.13** Orędzie noworoczne Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego **20.25** Minęła 20ta **21.05** Telekurier **21.30** Serwis Info **21.45** Pasma lokalne **22.30** Info Dziennik **23.50** Serwis Info Wieczór. **0.25** Sekretny świat haute couture.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Scooby Doo 2 **7.45** Stuart Malutki III. Trochę natury (film USA) **9.20** Życie na wrotkach (film USA) **11.50** Krok do sławy (film USA) **14.10** Dir-

ty Dancing **16.25** Studio weekend **17.25** Bezczelnie Młodzi **17.55** Świat według Kiepskich (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich special **20.00** Sylwestrowa Moc Przebojów (koncert).

TVC 1

6.00 Śladami gwiazd **6.25** Piosenkarze na szpitalnych peryferiach **7.05** Trzy serca (bajka) **8.20** O Jasiu i Basi (bajka) **9.00** Rumburak (bajka) **9.50** Lado, jesteście królowa! (bajka) **10.50** Tam, gdzie słońce nie dochodzi (film) **11.55** Królewicze są do niczego (bajka) **12.50** Pokaż się, Sylwestrze (pr. roz.) **13.25** Królowa z młyna (bajka) **15.15** Sylwester kawalera (film) **15.45** Sylwestry Vladimíra Menšíka **16.30** Lotrando i Zubejda (bajka) **18.10** Bohouš (film) **18.35** Słynni piosenkarze w skeczach **19.30** 168 godzin **20.00** Cuda natury **21.00** Wieczór pełen gwiazd **22.00** Wszystko-party **22.55** Dokładnie w rok później **0.01** Toast noworoczny **0.05** Przy muzyce w Sylwestra **0.55** Sylwester na życzenie **3.30** Bal myśliwski.

TVC 2

6.00 Czechosłowacki tygodnik filmowy **6.10** Kolaż dla jednego **6.20** Globalny Santa Claus **7.15** Buster Keaton **7.35** Kanadyjskie skecze **8.00** Vaňa **9.00** Największe widowisko świata (film) **11.25** Andre Rieu w Maastrichcie **13.25** Kapuśniaczek (film) **15.00** Predator X **16.30** Żenujący wieczór **17.30** Kanadyjskie skecze **17.50** Gwiezdzina płyś na niebie **18.45** Wieczorynka **19.00** Długi, Szeroki i Krótkowzroczny **20.30** Barowanie **21.25** Ach, te zwierzęta! **22.15** Stand-up Sylwester **22.40** Iwanie, przyjacielu, możesz mówić? **23.35** Kanadyjskie skecze **0.01** Toast noworoczny **0.05** Bal na Provázkú **1.05** Kanadyjskie skecze **1.25** Pieniądże albo życie **3.00** Laurel & Hardy.

NOVA

6.15 W tym domu straszy! (film) **7.50** Wsi moja sielska, anielska (film) **9.30** Od jutra nie czaruj! (film) **11.00** Trzeci królewicz (bajka) **12.35** Gwiezdny pył (film) **14.45** Jaś Fasola **15.15** Książę w Nowym Jorku (film) **17.15** Wiadomości **17.40** Słońce, siano, erotyka (film) **19.30** Sylwestrowe wiadomości **20.00** SuperStar Sylwester **22.10** Największe przeboje **22.50** Michal David w Lucernie **0.00** Toast noworoczny **0.05** Przeboje z rynku Václava **1.00** Statek miłości (film) **2.35** Mały (film).

PRIMA

6.00 Wiadomości **6.30** Magiczne buty II (film) **8.15** Nakryto do stołu! **9.00** Brzdąc w opałach (film) **10.50** Junior (film) **12.55** Asterix podbija Amerykę (film) **14.35** Wakacje rodzinny Johnsonów (film) **16.25** Pan Mago (film) **18.05** Nakryto do stołu! **18.50** Wiadomości **19.00** VIP wiadomości **19.40** Nie ma doskonałych **20.55** Pr. rozrywkowy **22.20** Czechy i Słowacja świętują Sylwestra **0.00** Nie ma doskonałych - sylwestrowy show **1.45** Dzwon do jasnowidza **3.30** Delgo (film anim.).

WTOREK 1 stycznia

TVP 1

7.00 Msza Święta 8.00 Niebieski słoń 9.25 Skok z kosmosu - Felix Baumgartner 11.00 Sportowe podsumowanie roku 2012 12.00 Anioł Pański 12.15 Podróż do wnętrza Ziemi 13.50 Turniej Czterech Skoczni - Garmisch Partenkirchen 16.20 Gwiazdy w Jedyńce - II Divo 16.55 Teleexpress 17.15 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.45 Wall-e 19.30 Wiadomości 20.20 Legalna blondynka 22.05 Liberatorka 23.50 Hell Ride.

TVP 2

6.20 M jak miłość (s.) 7.10 Radość nam nastąpiła 7.40 Niespotkanie spokojny człowiek 8.45 Obcy na poddaszu 10.25 Żandarm i kosmici 12.05 Zaproszenie na Koncert Noworoczny z Wiednia 2013 14.00 Familiada (teleturniej) 14.40 Sylwester z Dwójką: Wrocław 2012. 60 Przebojów - 60 lat TVP 15.45 Biegi narciarskie: Puchar Świata w Muensteralu - sprint technika dowolną 18.00 Panorama 18.35 Pizza z sercem 20.10 U Pana Boga za miedzą (film pol.) 22.15 Czarna wdowa 23.50 Koncert Noworoczny z Wiednia 2013 0.45 Żandarm i kosmici.

TV KATOWICE

7.00 Reportaż TVP Info - Morskie opowieści 7.30 Serwis Info 7.45 Pasma lokalne 9.00 Światowiec 9.30 Serwis Info 10.00 Reportaż TVP Info 10.30 Serwis Info 10.55 Serwis sportowy 11.00 Reportaż TVP Info 11.30 Serwis Info 12.00 Przegląd wydarzeń tygodnia 13.00 Prawdę mówiąc - Robert Makłowicz 14.00 Raport z Polski 14.30 Serwis Info 15.00 Reportaż TVP Info - O czym biją gdańskie zegary 16.00 60 lat razem 17.00 Pasma lokalne 20.00 Serwis Info 20.10 Minęła 20ta 21.05 Telekurier 21.30 Serwis Info 21.45 Pasma lokalne 22.15 Losowanie Lotto 22.24 60 lat razem 23.00 Sportowy Wieczór 23.20 Brazylia. karnawał roztańczonych ulic cz. I{PL} 0.25 Przegląd wydarzeń tygodnia 0.55 Minęła 20ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.45 Dzieciństwo Kermita (komedia USA) 9.25 Ania z Zielonego Wzgórza 11.10 Roboty (film USA) 13.00 Hot Shots! (komedia USA) 14.40 Atrakcyjny pozna panią... 16.50 Rozmowy nocą 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Sam w domu - po raz trzeci (komedia USA) 22.10 Szkoła urodzenia II (film USA) 0.00 Przerwana cisza (film kanad.) 2.10 Zagadkowa noc.

TVC 1

6.00 Śladami gwiazd 6.30 Jak się tańczy brumbambule (bajka) 7.15 Rumburak (bajka) 8.05 O królestwie z makaronu i szczęściu bez końca (bajka) 9.05 Elikssir i Halibela (bajka) 10.00 Dalskabaty, grzeszna

wieś, czyli Zapomniany diabeł (bajka) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Przemowa noworoczna prezydenta republiki Václava Klause 13.15 Królowna z młyna II (bajka) 15.05 Wełtawska rusalka (bajka) 15.50 Pan i sługa (film) 17.15 Fany (film) 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Dowód osobisty (film) 22.10 Olympic 50 lat 23.10 Twój na zawsze (film) 1.00 Śladami gwiazd.

TVC 2

6.00 Wiadomość od Josefa Somra 6.15 Ekspedycja Grand Canyon 6.40 Gwiazdne płasy na niebie 7.35 Trzy życia Vladimíra Pucholta 8.20 Věra 68 9.50 Najcenniejsze klejnoty 10.20 Karol IV, król z łaski Bożej 11.15 Koncert noworoczny Filharmoników Wiedeńskich 2013 13.45 Przemowa noworoczna kardynała Dominika Duki 13.55 Złoty Orzeszek 2012 14.50 Chór Dziecięcy im. Kühna w Afryce 15.20 Oniegin (film) 17.05 Życie jest piękne 18.00 Noworoczna uroczystość ekumeniczna 19.00 Wieczorynka 19.10 Lekcja śpiewu 20.00 Ratujcie Edwardsa 21.30 Miłość w Paryżu 22.25 Poskromienie złońcy (film) 0.25 Django Reinhardt Tribute.

NOVA

6.50 Mały Dodo (film anim.) 8.10 Pan Tau (film) 9.50 Królowa jeziora (bajka) 11.25 Madagaskar (film anim.) 13.00 Przemowa noworoczna prezydenta republiki Václava Klause 13.10 Kiedy Burian fabulował (film) 14.55 Jaś Fasola 15.25 Ostatnie wakacje (film) 17.20 Jak poeci nie tracą nadziei (film) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Z tobą cieszy mnie świat (film) 21.50 Desperado (film) 23.40 Tango & Cash (film) 1.25 Ostatnie wakacje (film).

PRIMA

6.00 Asterix podbija Amerykę (film anim.) 7.30 Mach i Šebestová do tablicy! (film anim.) 8.45 Nakryto do stołu! 9.30 Dżungla (film) 10.55 Wychowawca kłusownika (film) 13.00 Przemowa noworoczna prezydenta republiki Václava Klause 13.20 Stworzenie Świata (film anim.) 14.50 Wszyscy muszą być w pidżamie (film) 16.20 Stał za kasą... (film) 18.05 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.45 Reporterzy po Twojej stronie 20.00 VIP wiadomości 20.15 Stare wygi (film) 21.50 Czas sług (film) 0.00 Roszada (film) 1.45 Dzwoni do jasnovidza.

ŚRODA 2 stycznia

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.08 Polityka przy kawie 8.25 Tomek i przyjaciele - Praca dla Damiana 8.35 Tata Lew - Gdzie jest Rudi? 9.30 Dzika Polska: Bogatsze życie - 12 tysięcy grzybów w barszcz 10.30 Cudowne miejsca - Wielkie Sanktuarium Polski 11.00 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Agrobiznes 12.30 Natura w Jedyńce - Niedźwiedzie polarne w ukrytej kamerze 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Klan (s.) 14.40 Program rozrywkowy 15.00 Wiadomości 15.25 Blondynka (s.) 16.25 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.50 Klan (s.) 18.20 Wszystko przed nami (s.) 19.15 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Underworld 22.25 Przebłysk jutra 0.20 Kawalerskie życie na obczyźnie.

TVP 2

6.30 Kopciuszek 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.50 Lokatorzy (s.) 12.00 Sylwester z

Dwójką: Wrocław 2012. 60 Przebojów - 60 lat TVP 12.35 Tancerze 13.35 Barwy szczęścia (s.) 14.10 Współczesna rodzina (s.) 14.40 Świat bez tajemnic - Autostrada rekinów 15.45 Panorama - Kraj 17.05 Republika Doyle'ów (s.) 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 19.30 Współczesna rodzina (s.) 19.55 Ja to mam szczęście! - ulubione skecze 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Na dobre i na złe (s.) 21.45 Kino relaks - Co jest grane? 23.40 Reporter Polski 0.25 Powrót do życia (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.15 Info Poranek 7.53 Twoja@sprawa 8.00 Serwis Info 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 9.00 Serwis Info 9.10 Gość poranka 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.21 Info Poranek 10.45 Gość poranka 10.55 Serwis sportowy 12.20 Biznes 13.00 Serwis Info 14.10 Raport z Polski 14.30 Serwis Info 15.15 Rozmowa dnia 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.05 Telekurier 21.30 Serwis Info 21.45 Pasma lokalne 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.30 Brazylia. karnawał roztańczonych ulic 0.25 Infoexpress 0.35 Minęła 20ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 8.00 Pinky i Mózg 8.30 Miś Yogi 9.00 Czarodziejki (s.) 10.00 Dopóki śmierć nas nie rozłączy 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Szpilki na Giewoncie (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.40 Surfer (komedia USA) 22.30 Świn-tuch (komedia kopr.) 0.35 Młodzi, piękni i szaleni (komedia kopr.).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Mały telewizyjny kabaret 8.55 Dookoła świata z Wilim Fogiem (s. anim.) 9.20 Północ i Południe (s.) 10.05 Trzecie piętro (s.) 11.20 Uśmiechy Josefa Karlika 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.05 Bananowe rybki 14.30 Pr. rozrywkowy 15.30 Podróżomania 16.00 Spoty wyborcze kandydatów na prezydenta 16.35 AZ kwiz 17.00 Wszystko-party 17.45 Czarne owce

U PANA BOGA ZA MIEDZĄ

Komedia, Polska 2009
TVP 2, wtorek 1 stycznia 2013, godz. 20.10
Reżyseria: Jacek Bromski
Wykonawcy: Krzysztof Dzierma, Andrzej Beja-Zaborski, Wojciech Solarz, Emilian Kamiński, Małgorzata Sadowska, Grzegorz Heromiński, Agnieszka Kotlarska (Marina Chmiel)

W Królowym Moście czas biegnie wolniej. Wyznaczają go pory roku i kolejne święta. Czasami tylko naturalny rytm, nad którym czuwa ksiądz proboszcz, zaburzają niespodziewane wypadki. Tym razem do Królowego Mostu wraca Staś Niemoćko po dwudziestu latach spędzonych na emigracji, na komendzie policji pojawia się przysłana z komendy głównej doświadczona policjantka Marina, a burmistrz i lokalny biznesmen przygotowują się do kolejnych wyborów. Jednak tym razem nie wszystko pójdzie zgodnie z planem.

18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Królestwo potoków (bajka) 21.25 Miroslav Donutil v Lucernie 23.00 Troje Albertów i panna Matylda (film) 0.20 Inspektor Rebus (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Niesamowite historie 8.50 Charlie Chaplin 8.55 Królestwo natury 9.25 Miłość w Paryżu 10.20 Żegnaj, Czechosłowacja 11.15 Babel 11.45 Chcesz je? 11.50 Za większymi muzykantami 12.15 Historie dla Natalki 12.30 Jak spotkałem Izrael 13.25 Krew w komórkach 14.20 Kosmos: Tajemnice Księżyca 15.05 Europa dziś 15.30 Galerie sztuki 16.00 Luciano Pavarotti 17.00 Planeta YÓ 18.15 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka

SURFER

Komedia, USA 2008
Polsat, środa 2 stycznia 2013, godz. 20.40
Reżyseria: S.R. Bindler
Wykonawcy: Matthew McConaughey, Woody Harrelson, Alexie Gilmore, Jeffrey Nordling, Zachary Knighton, Todd Stashwick, Nathan Phillips

Steve Addington jest żywą legendą w świecie surfingu. Utrzymuje się głównie dzięki sponsorom. Kiedy jego kontrakt zostaje przejęty przez biznesmena Eddiego Zarno, Addington musi spełnić dodatkowe wymagania - ma wziąć udział w reality show. Jest niechętny temu pomysłowi, ale okoliczności zmuszają go do przyjęcia propozycji. Postanawia zmierzyć się z niecodziennym wyzwaniem, starając się przy tym zachować dobre imię.

18.55 Pszczółka Maja (s. anim.) 19.15 Weekendowcy (s.) 19.40 Podróż w kosmos 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Kamera w podróży 21.00 Skarby narodowe 21.25 Tak, panie ministrze (s.) 22.00 Stand-up 22.30 Matka Teresa od kotów (film) 0.05 Bracia i siostry (s.) 0.45 Byłam mężczyzną.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.45 Anioły na boisku (film) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.35 Dwóch i pół (s.) 13.00 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 13.55 Poszukiwani (s.) 14.50 Dowody zbrodni (s.) 15.40 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.40 Żandarm z St. Tropez (film) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Choć goni nas czas (film) 21.55 Nocne wiadomości, sport, pogoda 22.25 Krytyczna terapia (film) 0.25 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.).

PRIMA

6.00 Wszyscy muszą być w pidżamie (film) 7.25 Pan Złota Rączka (s.) 8.10 M.A.S.H. (s.) 8.55 Nakryto do stołu! 9.40 Diagnoza morderstwo (s.) 10.35 Schimanski (film) 12.20 Detektyw Monk (s.) 13.40 Castle (s.) 14.30 Komisarz Rex (s.) 15.25 Strażnik Teksasu (s.) 16.15 Powrót do domu (film) 18.05 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.45 Reporterzy po Twojej stronie 20.00 VIP wiadomości 20.15 Nie ma doskonałych 21.30 Top Star magazyn 22.35 Castle (s.) 23.25 Prawo i porządek (s.) 0.20 Zabójcze umysły (s.) 1.10 Dzwoni do jasnovidza.

TV POLONIA

WTOREK 1 stycznia

6.05 XV Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych Rzeszów 2011 - Koncert Tańców z Krajów Zamieszkania 7.05 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 7.35 Kabaretowy Alfabet Dwójki - K jak Koń Polski 8.20 Rok z Polonią 9.00 Szatan z siódmej klasy 10.55 Opole 2011 na bis 11.35 Galeria (s.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Barwy szczęścia (s.) 12.50 Czas honoru 13.45 Michał Bajor - Moja Miłość Największa 14.50 Szafa polska 1945-89 15.55 Sylwester z Dwójką: Wrocław 2012. 60 Przebojów - 60 lat TVP 17.00 Galeria (s.) 17.30 Teleexpress 17.50 Opowieści weekendowe 19.00 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Wiadomości 20.50 Ojciec Mateusz (s.) 22.00 Polonia 24 22.30 Pogoda.pl 22.50 Sylwester na bis 0.00 Szafa polska 1945-89 1.00 Galeria (s.).

ŚRODA 2 stycznia

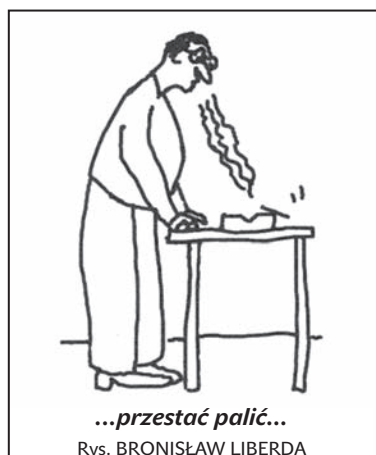
6.05 Rozmowy Po-Szczególnie - z Jerzym Stuhrem rozmawia Agata Buzek 6.45 Notacje - Elżbieta Dzikowska 7.05 Wilnoteka 7.25 Sześć milionów sekund 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.35 Wszystko przed nami (s.) 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 Opowieści weekendowe - Ostatni krag 14.00 Kabaretowy Klub Dwójki - Hydraulicy 15.00 Nie ma jak Polska 15.40 Złotopolscy (s.) 16.50 Wszystko przed nami (s.) 17.30 Teleexpress 17.55 Benefis - Wojciecha Kilara 18.55 Wilnoteka 19.15 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Wiadomości 20.50 Warto kochać 22.00 Polonia 24 22.30 Pogoda.pl 22.45 Kabaretowy Klub Dwójki - Hydraulicy 23.45 Tajemnica Jasnej Góry.

CZWARTEK 3 stycznia

6.05 Kocham Kino - magazyn filmowy Grażyny Torbickiej 6.35 Dzika Polska - Bogatsze życie - Wilcze manewry 7.05 Cafe Historia - Terror polityczny 7.25 Tajemnica Sagali 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.35 Wszystko przed nami (s.) 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 M jak miłość (s.) 13.40 XVII Festiwal Kabaretu Koszalin - Bitwa na czary 2011 14.45 Tajemnica Jasnej Góry 15.15 Dotknięcie Afryki 15.45 Złotopolscy (s.) 16.10 Kocham Kino - magazyn filmowy Grażyny Torbickiej 16.50 Wszystko przed nami (s.) 17.30 Teleexpress 17.55 Tour de Maryla. Ole! 18.50 Polski Książę z Chile 19.15 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Wiadomości 20.55 Oficerowie (s.) 22.00 Polonia 24 22.45 Nowa (s.) 23.40 Michał Urbaniak - Nowojorczyk z wyboru 0.45 Wszystko przed nami (s.).

TABELA ZANIECZYSZCZEŃ	
Stężenie pyłu zawieszonego w powietrzu 28. 12. o godz. 6.00	
	PM 10
Bogumin	14
Czeski Cieszyn	5
Hawierzów	25
Karwina	15
Orłowa	24
Trzyniec	35
Wierzniowice	14

Legenda: Wartości są podane w mikrogramach na metr sześcienny. Dopuszczalny limit stężenia pyłu zawieszonego (PM 10) wynosi 50 µg/m³.
Źródło: Czeski Urząd Hydrometeorologii w Ostrawie.

WSPOMNIENIA

Dnia 3. 11. 2012 minęło 33 lat od zgonu mojej Kochanej Mamy

śp. MARII BYSTRON

z domu Böhm, ze Stonawy-Górzan, która opuściła nas nagle w wieku 46 lat, a dziś, 29. 12. 2012, obchodziłaby swoje 80. urodziny. O chwilę wspomnień prosi córka Gosia. RK-228

*...Był taki ktoś,
kogo nie zastąpi nikt...*

Dnia 31. 12. 2012 minie 7. bolesna rocznica, kiedy odeszł od nas na zawsze nasz Kochany

śp. HENRYK FEBER

z Czeskiego Cieszyna, rodak ze Stonawy. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą żona Halina, Zdeńka, Henio, Barča oraz siostry Anusia i Bronka z rodzinami. AD-131

*Kto kochał – nie zapomni,
kto znał – niechaj wspomni.*

Dnia 31. 12. 2012 minie piąta bolesna rocznica, kiedy na zawsze nas opuściła nasza Kochana

śp. HELENA KORNAS

z domu Wigłasz. Z szacunkiem i wdzięcznością wspominają mąż i córki z rodzinami. RK-241

Kto był kochany, nie będzie zapomniany

Dnia 1 stycznia 2013 roku minie 3. bolesna rocznica śmierci

śp. JADWIGI MICZKA

z Tyry. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą mąż Leon i synowie z rodzinami. GL-810

Dnia 29. 12. 2012 mija 10. rocznica, kiedy odeszła od nas na zawsze

śp. ZOFIA MRÓZKOWA

z Oldrzychowic. O chwilę zadumy prosimy wszystkich, którzy zachowali ją w swym sercu. Najbliżsi. GL-795

Dnia 1 stycznia minie 6. rocznica śmierci naszego Drogiego Syna, Brata i Wujka

śp. MARIANA PAŁOSZA

Z żalem i smutkiem wspominają rodzice i siostra z rodziną. RK-243

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Przygody Samma (29, 30, 2, godz. 15.30); Uwodzielec (29, 30, godz. 17.00); Avatar (29, 30, 2, godz. 17.15); Skyfall (29, 30, godz. 19.30); Hobbit – Niezwykła podróż (29, 2, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Przygody Samma (29, 30, godz. 15.30); Pitch perfect (29, 30, 2, godz. 17.45); Jack Reacher – Jednym strzałem (29, godz. 20.00); Skyfall (30, 2, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Ekspres polarny (29, 30, godz. 17.00); Sylwester w Nowym Jorku (29, 30, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Przygody Samma 2 (29, 30, godz. 15.00); Hobbit – Niezwykła podróż (29, 30, godz. 17.00); Jack Reacher – Jednym strzałem (29, 30, godz. 20.00); Na wysokiej fali (2, godz. 17.30, 20.00); **CIESZYN – Piast:** Hobbit – Niezwykła podróż (29, 30, godz. 13.00, 16.15, 19.30; 2, godz. 16.15, 19.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30, Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

GRÓDEK – MK PZKO i Urząd Gminy zapraszają do udziału w Noworocznym turnieju w tenisie stołowym o puchar przechodni i nagrody. Turniej odbędzie się w sali restauracji „U Burego”, w sobotę 5. 1. 2013 dla dzieci i uczniów szkół średnich, w niedzielę 6. 1. 2013 dla dorosłych. Prezentacja w godz. 8.00-8.30. Nagrody i bufet zapewnione.

MIĘDZYGENERACYJNY UNIWERSYTET REGIONALNY PZKO – Zaprasza w czwartek 3. 1. o godz. 17.00 wykład Tadeusza Sierny pt. „Etyka dziennikarska na pograniczu prawa czyli moralność mediów” do auli Gimnazjum Polskiego w Cz. Cieszynie.

MISTRZOWICE – MK PZKO zaprasza na tradycyjny Bal Śląski w piątek 1. 2. 2013 we wszystkich

- **Wycieczki samolotem z Ostrawy:** Turcja, Bułgaria
 - **Wycieczki autokarowe:** Chorwacja, (Riwiera Makarska), Polska (Bałtyk, Mazury, Tatry), Włochy (Dolomity), Słowenia (Bled), austriackie i niemieckie Alpy, Węgry – kąpiele termalne (Bükfürdő), łaźnie Luhaczowice, Teplice nad Beczwą, Trenczińskie Teplice, Dudince, kąpiele termalne – Beszeniuwa, Podhajska i Wielki Meder.
 - **Wycieczki krajoznawcze:** Czechy, Słowacja, Europa.
 - **Promocja emeryci +55:** Hiszpania, Sycylia. Rejs statkiem, sprzedaż w toku, katalogi przesyłamy darmowo.
- CK A-Z Tour Bystřice, bezpłatny tel. 800 944 933, www.ckztour.cz**

*Wszystko przemija – to przeznaczenie,
lecz jedno zostaje – wspomnienie.*

Dnia 29 grudnia mija 10. rocznica śmierci

śp. MARI RUCKIEJ

z Karwiny-Kopalni. Prosimy wszystkich znajomych o chwilę cichych wspomnień. Z poważaniem córka z rodziną. RK-229

Dnia 27. 12. 2012 minęła pierwsza bolesna rocznica, kiedy odeszła od nas na zawsze nasza Kochana Mama i Babcia

śp. ALŻBIETA WOŹNICA

z Lutyni Dolnej. Wszystkim tym, którzy poświęcą Jej chwilę wspomnień, dziękują mąż i córki z rodzinami. GL-812

NEKROLOGI

*Uplywa szybko życie,
jak potok płynie czas,
za rok, za dzień, za chwilę,
razem nie będzie nas...*

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 19. 12. 2012 zmarł w wieku 83 lat nasz Kochany Mąż, Dziadek, Pradziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. EDUARD OCISK

z Karwiny-Granic. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 2 stycznia 2013 o godz. 13.30 z sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie – Mizerowie. W smutku pogrążona rodzina. RK-244

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci zacnego Kolegi

śp. PAWŁA KAWULOKA

składa zasmuconej rodzinie chór „Harfa”. RK-242

Składam serdeczne podziękowanie wszystkim krewnym, sąsiadom i znajomym za złożone wyrazy współczucia, kwiaty oraz udział w pogrzebie mojej Ukochanej Mamy

śp. HENRYKI ONDEREK

Córka z rodziną. GL-813

lokalach czeskokocieszyńskiej „Strzelnicy”. W programie wystąpi m.in. grupa estradowa ZPiT „Śląsk” z Koszęcina, do tańca przygrywać będzie orkiestra „Wall Street” z Jastrzębia-Zdroju, do śpiewu kapela „Kamraci”. Bilety w sprzedaży od 7. 1. 2013 w polskiej księgarni w Czeskim Cieszynie przy ul. Čapka 7.

ORŁOWA-PORĘBA – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków w sobotę 5. 1. o godz. 15.00 na spotkanie noworoczne do świetlicy. W programie wspólne śpiewanie kołęd.

PIOTROWICE k. KARWINY – MK PZKO zaprasza 31. 12. o godz. 17.00 na Zabawę sylwestrową do Domu PZKO.

PTTS „Beskid Śląski” – Zaprasza na tradycyjny noworoczny wymarsz na Skałkę, który odbędzie się w sobotę 5. 1. Rejestracja w schronisku w godz. 9.30-11.30. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 7.19 do Mostów k. Jabł. Inf. tel. 552 321 402, 604 879 793, www.ptts-beskidslaski.cz.

ZESPÓŁ WOKALNY „TA GRUPA” – Zaprasza 10. 1. do Domu Narodowego w Cieszynie na

godz. 17.00 na Spotkanie z kołędą. Wystąpi również Klemens Słowiczek, znany śpiewak operowy, solista Opery Komicznej w Berlinie. W roku 2012 występował również w teatrach ostrawskich J. Myrona oraz A. Dworzaka.

OFERTY

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770. GL-691

MATRYMONIALNE

ROZWIEDZIONA, niepaląca, 47 lat, szczupła, 165 wzrost, długie ciemne włosy, średnie wykształcenie, poszukuje inteligentnego, miłego pana. Zainteresowania, narty, łyżwy, kultura, podróże. Hawierzów. Kontakt: 774 346 568. GL-784

KONCERTY

POLSKI ZESPÓŁ ŚPIEWACZY „HUTNIK” – Zaprasza na Koncert Świąteczny do kościoła ewangelickiego w Oldrzychowicach 30. 12. o godz. 15.00. Z chórem wystąpią soliści Andrea Pyszko – sopran i Władysław Czepiec – tenor, fortepian, organy – Beata Drzewiecka, słowo o muzyce – Urszula Wałach.

WYSTAWY

MUZEUUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: stała ekspozycja „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30.

Firma KONTAKTO.CZ
Internetowy obchod, spol. s r.o.
Czeski Cieszyn
(www.kontakto.cz i www.kontakto.sk)
**zatrudni od zaraz
PRACOWNIKA
MARKETINGU**

Wymagania:

- działania marketingowe w CZ oraz SK
- SEO – pozycjonowanie stron internetowych
- Google AdWords, Seznam.cz Ad – tworzenie kampanii reklamowych w Google AdWords, Sklik, etc.
- Google Analytics – ogólna wiedza
- umiejętność poruszania się w środowisku Wordpress (proste czynności takie jak wrzucanie/edycja tekstów)
- podstawowe umiejętności w tworzeniu stron internetowych oraz instalowaniu skryptów (np. Wordpress)
- rozeznanie na temat email marketingu
- pisanie tekstów marketingowych, etc.

Zainteresowani mogą przesyłać CV najpóźniej do 13. 1. 2013 na e-mail: ucetnictvi@wroblava.cz
Bliższe informacje podać zainteresowanym:
Lidie Wróblová – 777 142 155

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** do 31. 1. wystawa pt. „Czas radości – stajenki z okolicy Kysuc”; stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariński 14:** do 28. 2. 2013 wystawa „Jabłonkowski przesmyk – brama do Śląska”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89:** do 31. 1. 2013 wystawa pt. „Następny, proszę!”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Masaryka 985:** stała ekspozycja „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

CO ZA OLŻĄ

CIESZYN, Rynek: do 31. 12. wystawa plenerowa pt. „Zaolzie teraz”. **MUZEUUM DRUKARSTWA, Galeria „Przystanek Grafika”, Głęboka 50, Cieszyn:** do 31. 12. wystawa Ryszarda Bandosza pt. „Ekslibrisy”. Czynna wt-pt: 10.00-17.00.

CIESZYN, Książnica Cieszyńska, ul. Mennicza 46: do 8. 2. 2013 wystawa pt. „Na drodze do zapomnienia. Polacy na Zaolziu w latach 1920-1989”. Czynna: wt-pt: 8.00-18.00, so: 9.00-15.00.

Stalownicy nie dali szans Rycerzom

TIPSPORT EKSTRALIGA

Pięć punktów ze świątecznych dwóch kolejek – oto najnowsza zdobycz trzynieckich hokeistów, którzy w środę na własnym lodowisku uparli się w karnych z Libercem (6:5), a w czwartek rozbili na wyjeździe 4:1 Rycerzy z Kladna. Zwycięstwo z Kladnem zapewniło Stalownikom awans na trzecią pozycję w tabeli (przynajmniej do wieczora). Jutro, w ostatniej tegorocznej kolejce, podopieczni trenera Josefa Turka podejmą Czeskie Budziejowice. Mecz w Werk Arenie rozpoczyna się o godz. 17.00.

HUDLER WRÓCIŁ ZE SZPITALA

Zespół Trzyńca złapał przed Sylwestrem iście szampańską formę. Minusem frenetycznego tygodnia był tylko groźny uraz Jiřego Hudlera w środowym spotkaniu z Libercem. Napastnik Calgary Flames ucierpiał w końcowych fragmentach regulaminowego czasu gry – karetka pogotowia przewiozła go do szpitala z rozciętym gardłem. – Powiało grozą, ale na całe szczęście łyżwa nie przecięła tętnicy. Hudler będzie już przygotowany do gry w niedzielnym spotkaniu z Czeskimi Budziejowicami – powiedział nam szkoleniowiec Trzyńca, Josef Turek.

DOBRY MECZ RÁKOSA

Chyba najlepszy mecz w barwach Trzyńca zaliczył napastnik Daniel Rákos, który w czwartkowym pojedynku z Kladnem strzelił dwie z czterech bramek. Stalownicy wystawili w Kladnie tylko trzy pełne formacje, w kadrze zabrakło m.in. doświadczonych Jana Peterka. – Peterek nie znalazł się w nominacji, proszę nie szukać w tym żadnej sensacji – stwierdził Pavel Janků, drugi trener HC Stalownicy Trzyńec. Daniel Rákos – młodszy od Peterka o sześć lat – trafił do drugiej formacji, obok napastników Květonia i Orsavy. 25-letni napastnik w 19. minucie dobił w przewadze liczebnej krążek za plecy Chábery po strzale Hrabala, zaś w 54. minucie trafił z kilku kroków na 4:0 dla Trzyńca. Również w tym

Panowie, gdzie jest krążek? Šimon Hrubec w meczu z Kladnem stracił tylko jednego gola. Trzyńczanie po świetnej grze zwyciężyli 4:1.

gol maczali palce trzynieccy obrońcy – tym razem ofensywny Lukáš Zíb markował strzał z dystansu i sprytnie dograł do niepilnowanego Rákosa. Defensywa Kladna praktycznie nie istniała, honoru gospodarzy bronił tylko pierwszy atak na czele z Jaromírem Jágrm. Gwiazdor Kladna w 58. minucie strzałem z pierwszego krążka zaskoczył Hrubca, ustalając wynik na 1:4.

DWIE MINUTY OD »SHUTOUT«

Trzyniecki golkeeper Šimon Hrubec zaliczył w czwartek fantastyczne spotkanie. Do pełni szczęścia zabrakło tylko czystego konta. Humor zepsuł mu Jaromír Jágr, który na dwie minuty przed końcem płaskim strzałem zdobył honorowego gola dla gospodarzy. Hrubec w czwartkowym meczu mógł liczyć na dobrze poukładaną defensywę, równo grającą szóstkę obrońców. 21-letni bramkarz złapał formę w okresie kontuzji Petera Hamerlíka i udo-

wodnił trenerom, że można na niego liczyć. W meczu z Kladnem popisał się kilkoma brawurowymi interwencjami, w decydujących momentach potrafił zaś zachować zimną krew. Hrubec nie miał łatwej przeprawy, bo we znaki dały się trudy środo-

wego meczu z Libercem, w którym stracił pięć bramek. – Z Libercem było trochę błędów, ale ważne, że dobrnęliśmy do zwycięskiego końca. W karnych Šimon pokazał klasę – stwierdził trener Josef Turek.

JANUSZ BITTMAR

KLADNO - TRZYNIEC

1:4

Tercje: 0:2, 0:1, 1:1. Bramki i asysty: 58. Jágr (Tlustý) – 11. Bonk (M. Růžička, Galvas), 19. Rákos (Hrabal), 26. Květoň, 54. Rákos (Zíb, M. Růžička). Trzyńec: Hrubec – Galvas, Roth, Hrabal, Zíb, Lojek, Klouček – M. Růžička, Bonk, Varaďa – Orsava, Květoň, Rákos – Klimenta, Polanský, Adamský.

TRZYNIEC - LIBEREC

6:5 (k)

Tercje: 2:1, 2:1, 1:3 – 0:0. Bramki i asysty: 9. Adamský (Peterek), 15. Lojek (Adamský), 27. Klimenta (Polanský, Adamský), 37. Adamský (Polanský), 50. Hudler (Hrabal), decydujący karny Květoň – 20. Nedvěď (Pospíšil, Čakajík), 40. Filippi (Nedvěď), 44. Pospíšil (Vantuch), 53. Filippi (Nedvěď, Čakajík), 60. Nedvěď. Trzyńec: Hrubec – Galvas, Roth, Hrabal, Zíb, Lojek, Ovčáček, Klouček, Kania – Růžička, Bonk, Varaďa – Zagraban, Hudler, Orsava – Adamský, Peterek, Květoň – Klimenta, Polanský, Rákos.

Emocjonujący przełom starego i nowego roku

Fani skoków narciarskich, ale także biegów, przecierają ręce z radości. W ten weekend ruszają dwie prestiżowe imprezy, bez których kibice nie potrafią już sobie wyobrazić przełomu starego i nowego roku. W Oberstdorfie rozpoczyna się Turniej Czterech Skoczni, w Oberhofie z kolei startuje dziś Tour de Ski w biegach narciarskich. W stawce nie zabraknie Polaków. W TdS faworytką do zwycięstwa jest Justyna Kowalczyk, która pod nieobecność Norweżki Marit

Bjoergen będzie miała ułatwione zadanie. W Turnieju Czterech Skoczni biało-czerwoni nie należą wprawdzie do faworytów, ale liczymy na miłą niespodziankę.

KOWALCZYK: RYWALIZACJA KAŻDEGO DNIA

– Chcę dać z siebie wszystko, a o wynikach myśli się dopiero przed podbiegiem na Alpe Cermis – tak Justyna Kowalczyk zapowiada swój start w zbliżającym się Tour de Ski. „Polska Królowa Nart” w rozmowie z „Przeglądem Sportowym” podkreśla, że w cyklu wystartuje niezwykle zmotywowana, ale nie chce wiele planować, tylko po prostu rywalizować każdego dnia. Tegoroczne TdS powinno być niezwykle interesujące dla wszystkich kibiców biegów narciarskich. Kowalczyk wypowiedziała się też na temat absencji Marit Bjoergen. – Szkoda, ale kilka dziewczyn zostało. Wraca Charlotte Kalla, która też umie biegać. A Marit? Cóż, życzę jej powrotu do zdrowia. Natomiast sam tour się nie zmienia.

Justyna Kowalczyk

Trzeba go przebiec, być maksymalnie skoncentrowanym i pokornym.

STOCH: DUŻO POZYTYWNYCH WRAŻEŃ

– Nie chcę tutaj nikogo zapewniać, że jadę wygrać tę imprezę. Trzeba tu podejść z taką powściągliwością i z pewną pokorą. To ciężka impreza, to cztery konkursy, cztery kwalifikacje

czyli osiem dni rywalizacji. To jest męczące nie tylko fizycznie ale i psychicznie, trzeba więc będzie wykazać się sporą umiejętnością radzenia sobie z tymi obciążeniami – powiedział Kamil Stoch na temat rozpoczynającego się jutro Turnieju Czterech Skoczni. – Trzeba przede wszystkim być spokojnym, ale na pewno będziemy starali się, aby zawody wyszły bardzo fajnie i dostarczyć kibicom dużo pozytywnych wrażeń. (jb)

Kamil Stoch

ZŁOTE MYŚLI 2012

Mijający rok stał w sporcie pod znakiem igrzysk olimpijskich w Londynie i piłkarskich mistrzostw Europy rozgrywanych na boiskach Polski i Ukrainy. W ani jednej imprezie Polacy nie zabłysnęli. Złotem sypnęło jednak w wypowiedziach komentatorów telewizyjnych, dziennikarzy, trenerów, a także polityków. Oto TOP 10 roku 2012.

JAN TOMASZEWSKI

(poseł, były bramkarz Polski)

„Nie mogę patrzeć na tych wszystkich polityków-patriotów-idiotów, którzy teraz przy okazji Euro zaczynają mądrzyć się na futbolowe tematy”.

TOMASZ ZIMOCH

(dziennikarz radiowy)

„Ucałowali się kibice na trybunach. Ucałował się trener Smuda i cały sztab szkoleniowy. Powąchał zapach szczęścia, piękna woń, jak rzepaku na wiosnę, jak rzepaku w maju, teraz jest wyczuwalna na całym Stadionie Narodowym”.

DARIUSZ SZPAKOWSKI

(komentator TVP)

„Murawki biegnie z piłką do samego końca Lewandowskiego”.

WOJCIECH SZCZĘSNY

(bramkarz Polski)

„Nie możemy wygrać obu pierwszych spotkań przede wszystkim dlatego, że trener mógłby wpaść na pomysł, żeby – mając pewny awans – w trzecim wystawić rezerwowego, a najlepszych oszczędzić na ćwierćfinale. A ja chcę grać w tym czempionacie jak najwięcej”.

WŁODZIMIERZ SZARANOWICZ

(komentator TVP)

„Przez murawę piłka nie ma takiej potoczności”.

PIOTR DĘBOWSKI

(komentator siatkówki w TVP)

„Zszedł z boiska Poglajen. Teraz może sobie iść na kawę, bo w zespole jest znany z tego, że lubi pić kawę. Może pić ją litrami, ale teraz chyba nie pójdzie, bo jest mecz”.

JACEK LASKOWSKI

(komentator siatkówki w TVP)

„Gonił, gonił piłkę Savani. Przeskoczył dwie bandy reklamowe. To wyglądało jak bieg na 110 metrów przez płotki”.

KAZIMIERA SZCZUKA

(pierwsza feministka Polski)

„Podczas Euro są tak wysokie obroty, że aż trzeba dowieźć dziewczyny z Ukrainy”.

FRANCISZEK SMUDA

(trener polskiej kadry podczas EURO 2012)

„Niczego nie żałuję i niczego na Euro 2012 bym nie zmienił. Nie mam powodu, by przepraszać kibiców. Gdybyśmy dostali lanie 0:6, to mógłbym przeprosić”.

JAROSŁAW KACZYŃSKI

(prezes PiS)

„W piłkarskich mistrzostwach Europy kibicując reprezentacji Hiszpanii, bo tam są najniżsi zawodnicy”.

(Opr. jb)

